

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyúttár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Péntek, június 14.

Mai számunk főbb közleményei:

- A király szava a politikában.
- Államfogház egy aradi könyvért.
- Biztosítási család gyilkossággal.
- Vonaton meggyilkolt mérnök.
- A főrendház állásfoglalása.
- Automobilbaleset két halottal.
- A politika cikuszából.
- Hogy mi a jövő királyunk?
- Orvosi vélemény a mesterséges megtermékenyítésről
- Huszonégymillió örökség.
- Tüntetés a Karagorgyevics dínszta ellen.
- Kimerült budapesti rendőrök.
- Törvényszéki orvos a mérénylet képviselő betegyánál.

Uj virágok régi mezőkön.

Arad, június 13

Uj virágok . . . Tudniillik stílusvirágok, a betűkkel gyepesített papírréteken. Milyen hirtelen és sajátságosan változnak ezek a színek, ezek a virágok!

Azelőtt, a főrendekhez szólva, ilyesféleképp irtak: „A mumiák. A középkor itt felejtett intézménye. A feudálisok. Az elavult jogok bitorlói. Dölyfös mágnások, latifundiumosok, lilahasú püspökök” — és hasonló gyülekezete. Angliában már kongatják a halálharangot a lordok háza fölött, a magyar lordokra, történelmi és pénz-bárókra, grófokra mikor kerül a sor?

Most, ugyanezekről a radikális hasábkokról magasztaló dal hangzik a főrendekről. Ők az alkotmánynak, „a megtiport szabadságoknak”, a jogoknak védői. Az ő meggyőződésüktől függ, hogy jóvátétecsék, a mit a képviselőház többsége elrontott. A

nemzet élő lelkiismeretét jelentők ők, amely nem alszik a veszedelmek idején. Hála Isten, hogy még meg vannak a nagyméltóságú és méltóságos főrendek, születettek és azzá fejlődöttek!

Azután nézzük, hogy bizonyos függetlenségi mezőkön, hogy szólnak a törvényhatóságokról. Hej, de kikaptak ezek a törvényhatóságok, városiak és vármegyeiek egyaránt, amikor az obstrukciót elitelték! Akkor „megrendelt bizalomszállítás” volt, amit határoztak; erőcsi sulya már azért se lehetett, irták, mert városi tisztviselők és virilisták tömege nyomta el a bizalom jogán helyett foglaló törvényhatósági bizottsági tagok szabad meggyőződését. A törvényhatóságok a főispánok szemöldökrántásai után táncoló, politizálásra kiskoru testületek; az ő szavukat nem kell figyelembe venni, amikor az obstrukció ellen panaszkodnak.

Ez a vélemény is megfordult. Most a törvényhatóságok a vidék romlatlan népének közvéleményét jelentik, amely bizonyára vétót fog dörögni a parlamentben történt erőszakosságok fölött. A törvényhatóságokban a szabad meggyőződést nem vezeték ki rendőrökkel, ott hangot fog adni és ez a hang kétségtelenül meg fogja lekéztetni a „szólásszabadság hóhérait.” A törvényhatóságok föl fognak irni, a törvényhatóságok nem fognak alkotmányellenesen hozott törvényt végrehajtani, a törvényhatóságok nem adnak ujoncot, sőt a tervénytelenül kapott egyetemekről is lemondanak, (amint hogy a tisztviselők is örömecebb koplalnak, semhogy olyan családi pótlékot fogadjanak el, amelyet az el-

lenzék nem obstruált meg) a drága, a nemes, a becsületes törvényhatóságok!

Természetesen ezek a virágok se maradnak örök életűek és még csak nagyon tartósak se lesznek. Mihelyt a főrendház megszavazza a véderőjavaslatokat és az egyéb-törvényeket, akkor újra az aulikus, császárimádó, középkori társaságnak fogják elnevezni. S mihielyt a törvényhatóságok többsége nem áll kötélnek, hogy a pusztulás gödrébe zuhant obstrukciót kivoncsolja, akkor újra szervilis, vezényszón induló, kiskoru testületek lesznek.

Van-e ebben valami különös? A világért sem. Csak azért érdemes megfigyelni, hogy a dicséretnek idő előtt ne örüljenek a magasztaltak és a becsméréles utólag ne fájjon nekik. Különösen a törvényhatóságok oly sokszor átestek ezen a gyorsan változó hazafisági minősítésen, hogy most, a mikor az ellenzékétől előrelathatóan megint kikapnak, azzal vigasztalódhatnak, hogy eljön újra a kedveskedések és a megtisztelő föltevések ideje.

Hiszen olyan régen az se volt, hogy Bécs, a legfőbb hadügyi körökét tisztelte meg az ellenzék egy része azzal a reménnyel, hogy Magyarországon az igaz, a jó politikát fogja a munkapárti uralom helyére ültetni! A bécsi telefon volt a negyvennyolcasok legkedvesebb zenéje, a mig azt várták, hogy a kormányrahívás üzenete azon érkezik meg. S bizony, azóta Bécs is más jelzőket kap, egész más bokkrétákat, mint a minöket a hadügyminiszter ablakába készülték tenni Batthyány, meg Holló . . .

Mikor az éjszakának vége.

Írta: Fonyi Ilonka.

Virradni kezdett. Az ablakon lassankint beszűrődött egy kis világosság s a lámpák fénye egyszerre mintha halványabb lett volna. Meg a szembekben lobogó láng is fakóbb lett. Hidegebb. Aztán egyszerre vége lett s kialudt. Hirtelen. Egy pillanat alatt. Azalatt, mig a világosság urrá lett a sötétség felett.

Elmult az éjszaka. A nótás, zajos, vig éjszaka. A mámoros, forró keringők, hosszan egymásba fonódó tekintetek, halkán suttogott szavak édes, boldog éjszakája. Az egymáshoz érő kezek meg-megremegeése, a szív nyugtalan, kínos dobbanása. Elmult. És ezután jön a reggel, a világosság, a hidegség, a gondok, sóhajok — mert az éjszaka olyan feledtető, álomba ringató; de a reggel, a világosság végtelenül kijózanító.

A leány félrehuzta egy pillanatra a függönyt; kinézett az ablakon. Felsőhajtott, aztán hirtelen elfordult.

— Elmult . . .

És remegett a hangja, ahogy ezt mondta. Az arca meg mintha fakó lett volna és olyan nagyon szomorú.

A férfi hosszan a leányra nézett. A beszédes nagy, barna szemére, halovány kis arcára, a szája körüli két kis sötét vonásra. A karcsu termetére, vékony, kis fehér kezére, törékeny, hosszú ujjai. Ugy érezte: mint egy képet, egy imádságos, színes, szép szentképet; áhitattal, csodálattal. Egy pillanatra

összetalálkozott a tekintetük — és az erős férfi megremegett. Aztán halkán a leány után mondta:

— Elmult . . .

Talán még halkabban, még szomorubbán, még nagyobb lemondással mint a leány.

— Elmult . . . És most el fogunk válni.

Alig hogy találkoztunk, hogy összehozott a sorunk. El kell válnunk. Olyan szép volt ez a találkozás, olyan kimondhatatlanul kedves ez az éjszaka. Olyan megnyugtató, olyan tiszta, hófehér. Oh milyen régen vártam erre: oh hányszor álmodtam én erről! . . . Bohó, rajongó ember! Hányszor álmodtam . . . hogy jön egyszer egy leány, egy szelidarcú, kedves, fehér leány. Jön . . . Azt nem tudom honnan? mikor? csak egyszerre itt áll majd előttem. Azt ne tudom; ki, hogy hívják? De ahogy rápillantok mindjárt tudni fogom: ő az az álombeli leány, akire vártam hosszú, kínos éjszakákon, napsugaras reggelen . . . Ő az, akivel nekem találkoznom kellett, ha csak egy órára is, ha csak egy percre; de el kell, hogy jöjjön. El kell jönnie, hogy összevillanjon a szemük és ő a lelkembe lásson. Az én álmodozó, rajongó, szomorú lelkembe . . . Ha csak egy percre is — de meg kell ismernie, kell, hogy tudjon rólam — hogy ne legyek olyan egyedül. A lelkem fele hiányzott, azt kerestem — és megtaláltam — eljött . . .

Nevetséges, balga beszéd — voltaképen meg sem kellene hallgatnia; de maga olyan jó, olyan nemes. Olyan egészen más, mint a

többiek. Eljött — és nekem adta erre az éjszakára a lelkét, a hófehér, csodaszép lelkét. Oh, hogy vágytam én erre! Mint a pusztában tévelygő, egy ital víz után; mint az éhező, a falat kenyérre. Olyan nyomorult, koldus voltam e nélkül. Ugy félelem, hogy elmúlnak az évek és én sohasem találkozom a lelkem felével. Egyszer . . . azt hittem egyszer — amikor a feleségemet megláttam — azt hittem, hogy ő . . . de nem úgy volt. Csálódtam. Késő . . . Most már késő. Hiába minden. És azt hittem, hogy a hiába való vágy elpusztít; beteggé lettem — de nem, most már lesz erőm élni — mégsem álmodtam hiába.

A leány lehajtotta a fejét. Szólani szeretett volna, de nem volt hozzá ereje. Valami benső hang folyton azt sugta:

— Hagyd, hagyd beszélni. Olyan szépen beszél, olyan igazán. Olyan jól esik a lelkednek, hát miért szakítanád félbe? Olyan édes melegséget érzel a szíved körül, hát mért üznéd el? Olyan kedves minden szava, hát mért, mért ne hallgatnád? . . . Otthon, a csöndes magányban hányszor álmodoztál erről; a lelked feléről, az ideális, rajongó emberről . . . Hányszor? a sötét szeméről, komoly arcáról — és amikor a véletlen, vagy a Sorsod összehozott, mégis el akarsz futni, itt akarod hagyni anélkül, hogy teljesen a lelkébe lássál? anélkül, hogy egészen megismerd? Olyan fukar az élet, olyan kevés ilyen szép órád ad, hát még ezt is visszautasítanád?

A király szava a politikában.

(A tegnapi audiencia hatása. — Ellenzéki agitáció.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 13.

A tegnap megkezdődött parlamenti szünet csöndet hozott a politikában s ezt a csöndet előreláthatóan a képviselőház újra való összeülésétől semmiféle incidens nem fogja megzavarni. Politikai mozgalom csak a vidéken van, ahol a törvényhatóságokban és a népgyűléseken való tüntetésre készülődnek a pártok. Ennek a készülődésnek körvonalai ma már meglehetősen kialakultak s körülbelül megállapítható, hogy az ellenzék annak a közvéleménynek is, amely rendszerint föntartás nélkül melléje állott, csak a kisebbik részét tudja ezúttal az ellenzéki politika mellett való megmozdulásra bírni.

Egyébként jobbról is, balról is sűrűn fölukkanó vádaskodásokkal van teli a levegő. A kormány ma annak a vádnak hágtt a nyakára, hogy a vasutasok nem a maguk elhatározásából üdvözölték a mi ap Tisza István grófot.

Elintéződött ma az az ügy is, amely a parlamenti újságírók és a többség néhány tagja között a parlamenti merénylet napján abból támadt, hogy több munkapárti képviselő a baloldali újságíró-karzatra rohant s ott a munkájukat végző tudósítókat heves föllépésével inzultálta. Az illető képviselők a maguk részéről már békiítő nyilatkozatot tettek, s most Tisza István gróf, a képviselőház elnöke is elégtételt szolgáltatott az újságíróknak.

A király lapja Tisza audienciájáról.

A Fremdenblatt — amelyet minden reggel letesznek a király asztalára, amelyet tehát az uralkodó nézeteit ismerve és figyelembe véve csinálnak, ma vezércikkét közöl a magyar képviselőház elnökségének tegnapi audienciájáról és a következőket írja:

Az uralkodó ez alkalommal sokszor csodált bölcsességének és mély alkotmányos érzületének tündöklő bizonyítékát adta. Azon szavakból, amelyeket ma az uralkodó Tisza István grófhöz intézett,

az uralkodónak igaz és őszinte jóakarata a parlament iránt, a monarchia első államférfinak gazdag tapasztalata, a parlamentarizmusról való magas felfogása áradt ki. Az a férfias és imponáló magatartás, melyet Tisza István gróf és az elnökség másik két tagja a legnagyobb viharok között tanúsítottak, a legszebb jutalmát nyerte el. A föntartás nélküli elismerés, melynek az uralkodó ily meleg hangon adott kifejezést, meg fogja őket erősíteni abban az érzésben, hogy egész lényüket a közös érdekében vetették latba és hogy munkájuk szükséges és mentőmunka volt. A mily jelentőséges azonban a rendkívüli elismerés, melyben az uralkodó utólréhetetlenül lovagias módon Tisza István grófot részesítette, mégis az uralkodói nyilatkozat második része még fontosabbnak tűnik fel előttünk. Ő felsége azt a reményét fejezte ki, hogy az elnökség magatartása jutalmát a képviselőház állandóan biztosított munkaképességében fogja nyerni és abban, hogy a képviselőház tekintélye emelkedni fog. Ezekkel az élesen pontírozott szavakkal ő felsége kimondta az ítéletet az obstrukció fölött. A kisebbség forradalmát, amely a parlamentarizmus alapelve ellen lázad fel, annak minősítette, a mi: a legkárosabb és legsúlyosabb veszélynek a parlamentarizmusra. Bizonyára aggódo tekintettel szemlélte ő felsége, az oly nemes alkotmányos érzéstől áthatott uralkodó, a dolgoknak ezt a fejlődését, mert szíven fekszik, hogy a parlament tekintélyes és munkaképes legyen. Őt, az alkotmány szikliját az egyik alkotmányos tényező megrokkaná a a legfájdalmasabban kellett, hogy érintse. Az aggodalmak, melyek ő felségét eltöltötték észrevehetően kifejezésre jutottak, amidőn azt a reményét fejezte ki, hogy a magyar képviselőház most már munkaképes lesz és tekintélye emelkedni fog. Tisza István gróf minden lehető megtett, hogy magából a parlamentből a parlament legveszélyesebb betegségét kigyógyítsa. Merész operációs művelethez folyamodott, hogy az obstrukciót eltávolítsa a parlament testéből. Amit tett, a parlament fentartásának és erősítésének érdekében történt és ezért munkája az összes alkotmányos uralkodók mintaképének teljes helyeslését is megnyerte.

A magyar Cromwell.

A Berliner Börsen Courir a magyar politikai helyzettel foglalkozva azt írja, hogy Tiszát magyar Cromwellnek kell nevezni. A Justh-párttal szemben való föllépésével olyan ütközetet nyert meg, amelynek kimeretele az egész monarchiát és az uralkodót is a legéleketben érdekli. Az ellenzék nemzetkárosító magatartása kényszerítette őt, hogy a rendkívüli eszközökhöz nyuljon; hogy a törvénynek érvényt szerezzen és az országgyűlés többségének, valamint a magyar nép összeségének akaratát kifejezésre juttassa.

Tisza és a munkásság választójoga.

Annak a levélnek, amelyet Tisza István Nesznera Aladárhoz intézett a fővárosi politikai körökben is nagy hatása volt. Egy előkelő politikus így nyilatkozott erről a hatásról:

— Az ellenzék praktikáinak, mely végső kétségbeesésében a szociálistáktól és utcai zavargásoktól vár segítséget, egy csapásra véget vetet Tiszának az aradi pártelnökhöz intézett levele, melyben teljesen egyetértve Lukács László idevágó programjával a választójog reformjára nézve, újból hangsúlyozza, hogy ő is örömmel megadja a választói jogot és a képviselőházba való bejutást a képzett munkásságnak, egyúttal invitálja ennek a munkásságnak a képviselőt, hogy a reform megalkotásánál legyen a kormány és többség segítségére. Lehetetlen, hogy ezekután a többséget bárki a népjog ellenesség vádjával illethesse.

Tisza a visszavonulásáról.

A magyar képviselőház elnökének tegnapi magánkihallgatásán szóba került Tisza István gróf visszavonulásának kérdése is. Legalább is ellenzéki forrásból azt híresztelik, hogy maga Tisza tette szövé. Vázolta a közel jövő várható eseményeit s részletesen fejtegette a felség előtt, hogy a Házban legutóbb elfogadott törvényjavaslatok a főrendiház hozzájárulása után alkotmányosan elintézettnek tekintendők. Senki ezeknek érvényességét nem vonhatja kétségbe s a szigorított házszabályok intézkedéseit sem ignorálhatja. Ha azonban a Ház békés munkálkodásának csak az ő személye volna az akadálya, ezt az akadályt Tisza gróf minden pillanatban kész megszüntetni.

És aztán miért? Azért talán, mert ennek a férfinak felesége van? Kötve van a neve, a becsülete — hát mit bánod te azt? Kelle az neked? egyik sem, semmi sem; csak a lelke, a téged megértő ideális lelke — a rajongó, álmódzó, finom szép lélek — csak az kell neked — az is csak erre az éjszakára addig, amíg a reggel eljön... Addig a tied — ezzel nem vétkezel az ellen az asszony ellen sem, aki fogva tartja — akinek oda adta a nevét, szívet — mindenét, csak a lelkét nem. Azt nem, mert az az asszony úgy sem tudná értékelni annak a tömördek kincsét — az az asszony nem tudná őt megérteni soha...

És te mégis le akarsz mondani erről a szép óráról? Nem! Nem! Legyen hát ez az éjszaka igazán boldog. Tiszta, hófehér boldogság ez. Még csak a kezéd sem fogta meg, a ruhához sem ért úgy néz rád, mint egy szentire, imádságos, áhitatos nézéssel. Add hát ezt a hátralévő kis órát egészen neki...

— Annus! Sohasem láttam azelőtt. Maga sem engem, azt sem tudtuk: él-e a másikunk. Olyan nagy ez a világ, hogy végigjárhattuk volna anélkül, hogy találkozzunk. És mégis... összehozott egy vig, zajos, mámoros boldog bál éjszaka... Összehozott két embert, akik keresték egymást. Akik vágytak a másik után. Összehozott két rajongó, homokvárepítő, szegény gazdagot, akiknek hamarabb kellett volna találkozniuk. Hiába... Vége. De mégis csak találkoztak s azon az egy rövid éjszakán át, a mámoros kerin-

gök, halk sóhajok, pajzán fölöttök közepette olyan egyek lettek — úgy egymáshoz simult a lelkük, miutha soha sem kellett volna elszakadni azután...

Szép volt. De eljött a reggel, vége az éjszakának — elmúlik az álom. Vége...

A leány utána mondta:

— Vége...

És most már nem remegett annyira a hangja; határozott, erős volt, amint folytatta:

— Igen, hát vége. Mint mindennek, ami szép és boldogító. De talán épen ebben rejlik a varázs. E nélkül talán nem is lenne olyan hófehér, olyan szép. Lásza, az ember olyan elégedetlen. És olyan haláttalan. Hosszu éveken, töprengő, kínos éjszakákon át vágyik valami után, azt hiszi: ha eléri, igazán boldog lesz — ha betelik a vágya: száz másat óhajt újra — eltöprel a beteljesedett — és ha mind valóra válna, még az sem lenne elég... Hányan vannak, akiknek egyetlen vágyuk sem teljesül, egyetlen boldog órájuk nincsen? Hányan? ... Hát milyen dús gazdag az, aki egy egész hosszú éjszakát át király lehet, megkoronázott, megcsodált, boldog király... Milyen dús gazdag...

Igazán haláttalanság lenne meg nem elégednünk ezzel. Szép volt. Bűvös, édes. Boldog. És most vége... Elmúlt, hát megyünk tovább. Ki ki a maga útján. Vár a kötelesség. Az élet ebből mindnyájunknak juttat; többet, keveset, de ad. És ez is valami. Még is csak van miért élni. Nekem még másért

is, egy szent, egy kedves célom van: az édes anyám boldogítása. Ő neki én vagyok mindene — és én nekem is Ő... Van egy kicsi fészünk, ott, a nagy hegyek között. Csupa fenyves, madárdal. Ember alig jár arra. Olyan jó ott lenni. Olyan nyugalom, béke van ott. Visszamegyek... Talán el sem kellett volna jönnöm. De úgy könyörgött az anyám: hadd mulassak én is. Hadd legyenek vidám, boldog, én is egy éjszaka; a kötelességének élő, szegény, ismeretlen leány. Hát eljöttem... És ezen az éjszakán elfeledkeztem az én szomorú életemről. Beteljelsülni láttam a legszebb álmomat — megtaláltam a lelkem felét... Szép volt — és most, hogy elmúlt az éjszaka, el kell felednem. Vissza fogok menni. Haza. Az édes anyámhoz, a virágaimhoz, — meg az ártatlan, tudatlan kis gyermekeimhez, akik tőlem várnak mindent; akiknek én vagyok az anyjuk, az ápolójuk, gondozójuk — mindenük...

Váznak, szereinek... Hát vissza megyek. Aztán... aztán...

— Annus kérlek, ha úgy akarod mehetünk, a kocsit vár.

Kezet fogtak. Szót'an, hosszasan, melegen.

Aztán megindult a kocsit, a mindjobban világosodó, h'deg decemberi reggelen. Lassankint feljött a nap is — de a leány csak sötétséget látott maga körül; örökké tartó, vigasztalan, nagy, nagy sötétséget...

A vasutasok bizalmi nyilatkozata.

Hogyan készül a vasutas-bizalom s hasonló címmel egyes napilapokban megjelent közlemények szerint a magyar királyi államvasutak személyzete azokat az íveket, amelyek útján a személyzet Tisza István grófot abból az alkalomból üdvözölte, hogy az élete ellen intézett merénylet sikertelen maradt, csak a hivatalos presszióknak engedve írta volna alá, ezzel szemben illetékes helyről a Budapesti Tudósító útján kijelentik, hogy az említett közleményekben foglalt állításokból egy szó sem igaz, mert nemcsak hogy senkivel szemben a legcsekélyebb pressziót sem gyakoroltak, amennyiben mindenkinek teljesen szabad elhatározására bízták, hogy az ívet aláírni kívánja-e, vagy sem, sőt hogy a befolyásolásnak még a látszata is elkerültesse, a személyzet biztosítást nyert, hogy a többség egyáltalán nem fogja kutatni azt, hogy ki írta alá az íveket s ki nem. Hogy e részben a személyzet elhatározása mennyire nem volt befolyásolva, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy némelyek a kijelentésekből tévesen azt következtették, hogy a többség tulajdonképpen szívesebben látná, ha a személyzet az íveket nem írja alá, a mire való tekintettel többen az íveket alá sem írták.

Parlamentari tudósítók sérelme.

A parlamentari tudósítók ma délben értekezletet tartottak a képviselőház újságírói szobájában, hogy a képviselőház legutóbbi napjában történt és testületeket érintő eseményekkel szemben állást foglaljanak. Az értekezleten Lenkey Gusztáv és Schiller Henrik dr. szindikuskok azzal nyugtatták meg a politikai napilapok képviselőiben megjelent parlamentari tudósítókat, hogy Tisza István gróf magához kéréte őket és előttük a parlamentari tudósítókkal szemben történt események dolgában kielégítő nyilatkozatot tette. A szindikátus tagjai egyébként megállapítják, hogy a politikai tudósítók valamennyien a legnagyobb izgalmak között híven és lelkiismeretesen teljesítették kötelességüket.

A főváros és a kormány.

A főváros még nem foglalkozott a politikai helyzettel, mert az ellenzéki napirendi indítványt tegnap az ellenzék szánalmas gyengesége miatt visszavonták. A közgyűlés munkapárti tagjai azonban rendkívüli közgyűlést akarnak összehívni, amelyen bizalmat szavaznának a képviselőházi elnökség és a kormány iránt. Erre az eshetőségre Vázsonyi Vilmos külön indítványt készített, amelyet aláírásra most köröz a bizottsági tagok közül. Az indítvány a következő:

— A törvényhatósági közgyűlés fájdalommal látja a parlamentari anarchia és a megtorlásul alkalmazott erőszak elfajulását. Aggodalommal szemléli, mint lesznek politikai ellenfelek gyűlölködő ellenségekké és miként bontatják meg az egymást marcangoló harcban a magyarság ereje. A közgyűlés, a dolgozó polgárság törvényeket tisztelő képviselőlete egyik végtelennel sem azonosítja magát, hogy a gyűlölködés lángját bármely oldalon még lobogóbbá ne szítsa. Hazafias bizodalommal fordul az ország minden pártjához, kérve, hogy kölcsönös megértéssel állítsák helyre azt a törvényességet, amely csak a szabadság és a rend harmóniáján épülhet fel. A közgyűlés a kiegyenlítés legfőbb eszközét abban találja, ha az általános, egyenlő és titkos választójog sürgősen megvalósul és a jelenlegi parlamentet új népképviselőt váltja föl.

Az indítványt eddig aláírták a demokraták, a sasok és a kilencedik kerületi városatyák. Vázsonyi csak akkor adja be indítványát, ha a munkapárti bizottsági tagok csakugyan bizalmi votummal akarják támogatni a kormányt. A munkapártiak rendkívüli közgyűlést összehívó kérvénye eddig nem érkezett be a városházára.

Mi lesz ősszel?

A Neue Freie Presse mai számában ama véleménynek ad kifejezést, hogy a jelenlegi helyzet Magyarországon csak az ősszel fog változni. A kormány az őszi ülészek elején be fogja terjeszteni a választójog-reformról szóló törvényjavaslatot és az ellenzék remélhetőleg nem fogja kiténni magát annak a veszélynek, hogy a választójogi reformot is úgy vigyék keresztül, mint a véderőreformot. Előre látható, hogy az ellenzék semmi esetre sem fogja kiadni kezéből azt a jogát, hogy a választójogosság megállapítására és a választókerületek új beosztására befolyást gyakoroljon, ezt pedig a mai okvetetlenkedéssel nem érheti el.

Egry Béla bűnvádi panasza.

Egry Béla képviselő, a pártönkivüliek csoportjának elnöke ma nyilatkozatot tesz közzé, amelyben kijelenti, hogy a képviselőház június 10-iki üléséről való kizárása miatt hivatalos hatalommal való visszaélés címén bűnvádi följelentést tesz Tisza István, a képviselőház elnöke és a mentelmi bizottság ellen. Egry azt állítja nyilatkozatában, hogy azon az ülésen, amelyen kizárták, jelen sem volt. Budapestben sem tartózkodott, azután pedig súlyos szavakkal fordul az elnök és a mentelmi bizottság eljárása ellen.

Két cáfolat.

Ellenzéki körökből seregestül röppennek föl a legkülönbözőbb szenzációk, amelyek egytől-egyig cáfolatra találnak. Így híresztelték azt, hogy Windischgrätz Lajos herceg a véderőreform ellen agítál a főrendek között, hogy a győri állami tisztviselőknél nem kell a „törvénytelen” családi pótlék.

Windischgrätz herceg erre ma a következő nyilatkozatot tette közzé:

— Csodálkozva olvasom a mai lapoknak azt a híradását, mintha én a véderőjavaslat megszavazása ellen agítáltam volna. Kérem annak a közzétételét, hogy én ettől a mozgalomtól teljesen távol állok.

A győri állami tisztviselők köre pedig a következő cáfolatot teszi közzé:

Egyes fővárosi lapok tegnap azt a valószínű hírt közölték, hogy a győri állami tisztviselők értekezletet tartottak, amelyen a törvénytelenül megszavazott családi pótlékot visszautasítják. E hírrel szemben a győri állami tisztviselők köre nevében kijelentjük, hogy a családi pótlék ügyében állami tisztviselők semmiféle gyűlést nem tartottak, semmiféle határozatot nem hoztak, az egész közlemény légből kapott koholmány; valamelyik lelkiismeretlen hírlaptudósító a hírlapokat fölültette.

Üdvözlük Tisza Istvánt.

Gyurátz Ferenc dr. a duanai evangélikus egyházkerület püspöke ma levelet intézett Tisza István grófhhoz, amelyben a legmelegebben üdvözlí a merénylet megghiusulása alkalmából és kijelenti, hogy Tisza talentuma hatalmával, jelleme szilárdságával és önfeláldozásra kész önzetlen honszeretetével hivatva van a vezérszerepre abban a küzdelemben, amely a megújuló obstrukció zsarnokságának letöréséért folyik. Adja a mindenható — írja a püspök — hogy göztesen bevégezhesse a harcot. Ma még több helyen hangzik fel a jelszavak varázsának hatása alatt a „Feszítsd meg!” kiáltás, de a történelem ismeréssel fogja korszoruzni hősléki nagy fia nemes célú küzdelmének messze kiható jelentőségét.

Sopronból jelentik: A Nemzeti Munkapárt nagy választmánya tegnap tartott ülésén foglalkozott az obstrukció letörésével. Tisza István grófot lelkesen ünnepeleék és úgy Tisza Istvánt, mint Lukács Lászlót meleghangu sürgönnyel üdvözöleék.

Államfogház**egy aradi könyvért.**

Tudósítók.

Nagyvárad, június 13.

A nagyváradai esküdtbíróóság ma ítéletet hozott Lázár Kornél, az aradi román püspöki nyomda igazgatójának izgatási perében. A nyomdaigazgató tudvalevőleg egész ártatlanul került a vádlottak padjára. A püspöki nyomdában nyomták ugyanis ki Russu Strianu János „Jobbagia” című könyvét, mely az izgatást tartalmazta. A szerző azonban időközben meghalt s így az eljárást a fokozatos felelősség elve alapján a nyomdaigazgató ellen folytatták.

Az esküdtbíróóság elnöke elrendelte, hogy a tárgyaláson a 400 oldalas könyv magyar fordítását teljes terjedelemben olvassák föl. A felolvasást vegre tegnap befejezték. A tárgyalás mai napja a váddal kezdődött. Medvigy István dr. ügyész temperamentumos hévvel két óra hosszat magyarázta, hogy az esküdteknek el kell itélniök Lázár Kornélt, a Jobbagia kiadóját. A könyvben a valóságot elferdítve közlik és nyíltan izgatnak a magyar nemzet ellen. A szónoki tűz elragadta a fiatal ügyészt. Azt is hangoztatta, hogy a román intelligencia keresetből izgat a magyarság ellen. Foglalkozott az inkriminált részekkel. Kikelt az ellen, hogy Russu Hunyadi Jánost és Mátyás királyt román eredetűnek vallja.

Mátyás király — mondotta az ügyész — nem lehet román. Az anyja Szilágyi Erzsébet törzsgyökeres magyar asszony, tehát 50 procentnyire fiának is magyarnak kellett lennie.

Eltéti, hogy két román lázadót hősknek tüntet fel a szerző. Azonkívül hivatkozik Karácsonyi Jánosra, aki Acsádit, akinek adatait Russu felhasználta, kontárnak nevezi.

Bizonyítja, hogy a jobbagyságnak Magyarországon nem rossz a helyzete. Mutatja az, hogy amíg Nyugaton divott a jus primae noctis, a mi főuraink nem éltek ezzel a joggal. Beszéde végén kéri az esküdteket, hogy mondják ki bűnösnek Lázár Kornélt izgatás vétségében a fokozatos felelősség alapján, annál is inkább, mivel a vádlott a tárgyalás alatt a megbánás legkisebb jelét sem mutatta.

Az elnök utólag intette rendre az ügyészt. erős kifejezéseiért. Ezután dr. Lázár Aurél mondotta el védőbeszédét és polemizált az ügyésszel.

Délután három órakor került a sor az elnöki rezümére, mely után az esküdtek visszavonultak verdiktjük meghozatalára. Az esküdtekhez intézett egyetlen főkérdés a nemzetiség elleni izgatásban való bűnösség megállapítására vonatkozott. Hosszas tanácskozás után hirdette ki Forrás József az esküdtek verdiktjét, amely marasztaló volt. A törvényszék visszavonult, hogy alaki szempontból felülvizsgálja a verdiktet, ami közel egy órát vett igénybe. A jelenlevő jogászok körében ez azt a benyomást keltette, hogy az esküdtek a vádlot terhére tévedtek s így esetleg alkalmazni fogják a B. P. 371. szakaszát, amely szerint ily esetben az ügy egy új esküdtszék elé utalandó. A tanácskozás után azonban az elnök kihirdette, hogy a verdikt alakilag kifogástalan, ezután pedig ítélethozatalra vonult vissza a törvényszék, amely Lázár Kornélt három napi államfogházra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész a főtárgyalás során bejelentett semmisségi panaszait visszavonta, a védő pedig semmisségi panaszt jelentett be.

Vonaton meggyilkolt mérnök.

— Ujabb szenzációs olasz bűnper. —

Távirati tudósítás.

Róma, június 13.

A Paterno-pörnek még nincs vége és máris új pör felé fordul az olaszok érdeklődése. Kedden kezdődött meg ugyanis a spoletói esküdtszük előtt az Averdi-pör tárgyalása.

1907. december 21-én Averdi ismert veronai mérnököt, egy ötvennégy éves embert, aki főként új vállalatok alapításával és finanszírozásával foglalkozott és aki nagyon gazdag ember hírében állott, Róma és Ankona közt a vonaton meggyilkolták és kirabolták. A vonat este féltizenegykor indult el Rómából. A félúton, körülbelül éjjel két órakor, Kolignó városkánál rövid időre megállt a vonat. Alighogy megállt, egy ember odament az állomási hivatalnokhoz és tudtára adta, hogy az egyik első osztályú kocsiiban halott fekszik. A hirhez hamar eltűnt.

A megjelölt kocsi megvizsgálták és rettenetes dolgot láttak. A vánkosok és a padló tele volt vérrrel, amely még gőzölgött és két ülés közé beszorítva egy embernek kézzurásokkal teli, kihült teste volt. A bal szemébe tör volt ütve, amely az egész agyat átjárta és a koponyában megakadt. A halott ruhája össze-vissza volt tépve, minden zsebe üres volt. Mindjárt látták, hogy rablógyilkosság történt.

Ki volt a tettes. Sok embert letartóztattak, de ezeknek ártatlansága kiderült és valamennyit szabadon bocsátották, miután némelyikük egy évig is vizsgálati fogságban ült. Végre a véletlen segítségére jött a nyomozó hatóságnak. Egy fiatal, szegény parasztleány, Fidenzi Domenika egy napon kenyeret vásárolt Terniben és új számlirással fizetett, amelyen kis vérnyom látszott. A csendőrök letartóztatták a leányt, aki a faggatásra bevallotta, hogy a pénzt többféle más tárggyal együtt egyik szomszédjától, Tordo Pétertől kapta. Azon az éjjelen kapta tőle, amikor a gyilkosság történt. Tordot elfogták. Bevallotta a gyilkosságot és vallomása alapján kézre került négy bűntársa is: Ceccaroni, Pazzaglia, Angelo és Caprifoglio. A két utóbbi és Fidenzi Domenika mint bűnsegéd, a többi mint rablógyilkos került a bíróság elé.

Négy évig tartott a vizsgálat. Az akták nyolcvan testes kötetet tesznek ki és körülbelül százhatvan tanut fognak kihallgatni. A pör mindazáltal nem fog sokáig tartani, mert Tordo mindent bevallott és a bizonyíték annyi és olyan súlyos, hogy a többi vádlottnak sem fog használni a tagadása.

TANÜGY.

(—) Az érett ifjak. A gimnáziumban, mint azt megírtuk, tegnap fejeződtek be az érettségi vizsgálatok a lehető legjobb eredménnyel. Ma délután már el is utazott Aradról a miniszteri kiküldött, Burány Gergely dr. prépost. Az érettségizett ifjak testületileg bucsúztak el a humánus gondolkodású miniszteri biztostól, aki a legnagyobb jóakarattal vezette a vizsgálatokat. Az érettségizettek nevében Kitel Dénes üdvözölte a prépost és virágcsokrot nyújtott át neki. Burány dr. meghatva mondott köszönetet a figyelemért. Este a Központi szálló különbenében bankett volt. — Az aradi királyi főgimnázium érettségi-vizsgálatáról kö-

zölt kimutatásunkból kimaradt Lipsitz Jakab jól érett és Fürchtgott Ignác érett neve.

( ) Áthelyezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Moringerné Schuster Mária gyorok-csángótelepi és Aszalós Ilona alsócsai állami óvónőket saját kérésükre jelen minőségükben kölcsönösen áthelyezte.

A főrendiház állásfoglalása.

— Előkészületek a szombati ülésre —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 13.

A főrendiház állásfoglalása a legközelebbi napok egyetlen érdekessége. Hosszu idő óta most történik először, hogy a magyar peerek kezében van a politikai helyzet hajszálmérlege. Ha a felsőház szabálytalannak, törvénytelennek és ez alapon elfogadhatatlannak találja a véderőjavaslatok képviselőházi elintézését, — egyszerre fölborul minden. A javaslatok visszakerülnének újra a képviselőházhoz s ki tudja, Tiszának kedve és energiája, pártjának elegendő kitarása lenne-e, hogy a rettenetes, katasztrófális fejleményekkel fenyegető harcot előlrol kezdje. A főrendek körében szokatlanul élénk a mozgóadás. Nagynevű főurak palotáiban egymást érik a megbeszélések s különösen az Andrássy-, Hadik- Majláth-, Vay- és Desseffy-családok agítálnak a kormány ellen. Viszont Lukács és Tizsa mozgósítják a híveiket. A vita előreláthatóan hosszú és heves lesz. Ellenzéki hírek szerint a főrendiházi ellenzék eddig legalább nyolcvan szavazattal rendelkezik. A főrendiház bizottságaiban történt állásfoglalásból azonban már ma biztos prognózist lehet megállapítani arra nézve, hogy mi lesz a főrendiházban a javaslatok sorsa. A véderőjavaslatok keresztül fognak menni és valószínű, hogy felülről jövő kivánságot teljesítenek a főrendek akkor, amikor nem gördítenek akadályt a törvényjavaslatok szentesítése elé. Tizsa Istvánnak a királynál való kihallgatása ugyanis megváltoztatta sok olyan főrend véleményét is, akik némi ellenzéki hangulattal voltak elteleve.

A főrendiház szombati, törénelvi nevezettségünk ígérkező ülésén Csáky Albin gróf fog elnökölni. Az erdélyi református magnások teljes számban jelennek meg. A főpapok közül Csernoch János kalocsai érsek és Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök készül felszólalni. Az ellenzék főbb szónokai Desseffy Emil gróf, Hadik János, Prónay Dezső báró, Vay Gábor gróf lesznek, de várják Wlassics Gyula és Günther Antal felszólalását is.

A főrendiház szombati ülése iránt olyan nagy az érdeklődés, a minő már nagyon régóta nem volt. A karzati jegyekért nagy tömegben történik a jelentkezés. A főrendiház tagjai hozzátartozóik részére és a képviselőknek elsősorban van joguk a karzati jegyekhez, már magában lefoglalnak minden helyet és jegyet, úgy, hogy alig fog jutni jegy a nagyközönség részére. A jegykiosztást a háznagyi hivatal pénteken végzi a jelentkezések sorrendjében.

Azon a katonai készenléten kívül, amelyet a parlament környékére már régebben ki-rendeltek, rendőri intézkedések is történtek arra nézve, hogy a főrendiház tagjai zavartalanul bejuthassanak a főrendiház ülésére és hogy a főrendiház környékén a közlekedést és a rendet semmi se zavarja.

Biztosítási család gyilkossággal.

— Törvényszéki tárgyalás Ungarisch-Hradischban. —

Távirati tudósítás.

Bécs, június 13.

Az Ungarisch-Hradischi törvényszék ma kezdte tárgyalni Toman László wessely-i föld-birtokos szenzációs gyilkossági bűnyűjét, amely-ről annak idején részletes tudósítást adtunk. A történetek a kilencven oldalas vádirat szerint a következők:

Mult év október 23-án gyári munkások Ratischkovitz határában borzalmasan összecsonkított férfi hullára találtak. A hullá mellett egy levelboríték és egy sürgöny volt, amelyet Toman László földbirtokosnak címeztek. Az első feltevés természetesen az volt, hogy a hullá Toman László, a feltevést, ezt azonban csakhamar több gyanúok gyengítette meg. A vizsgálatot nagy erélyvel folytatták és megállapították, hogy a meggyilkolt férfi Schüller Ernő bécsi asztalossegéd, aki meglehetősen hasonlított Tomacra. Miután kiderült az is, hogy Toman nemrégiben anyagi erején felül 73 000 koronás életbiztosítást kötött s az utóbbi időben fizetési zavarokkal küzdött az a gyanú, hogy a gyilkosságot Toman követte el. Azonnal elrendelték Toman körözését és sikerült is öt november elsején a brünni vasuti állomáson letartóztatni Toman eleinte csak annyit vallott be, hogy október 22-én Schüllerral együtt Rohatitzre utazott, azonban ott szétváltak. Később bevallotta, hogy tudomása volt a gyilkosságról, de annál nem segédkezett. Egy előtte ismeretlen ember ajánlotta azt neki, hogy biztosítsa magát és ő segíteni fog neki, hogy egy hozzá hasonló ember hulláját találják meg és akkor rendezhető anyagi viszonyait. Eleinte ellenkezett, később beleegyezett abba, hogy keres egy magához hasonló embert. Ezt az embert meg is találta Schüller Ernő személyében, aki rendkívül hasonlított hozzá. Elvitte Rohatitzra, felöltöztette saját ruhájába és azután az erdőbe ment vele sétálni. Itt Toman bűntársa Browning revolverrel agyonlőtte Schüllert.

A törvényszék Toman Lászlót orgyilkossággal vádolta, bűntársai közül pedig Ceppe Lajos biztosítási ügynök és Zelezni Rudolf ügyvédi írnököt pedig mint bűnsegédet állnak a törvényszék előtt. A bűntársak nevét Toman csak hosszú idő múltán árulta el a vizsgálóbírónak. Ceppe a vizsgálat során tagadta, hogy a gyilkosság eszméjét ő adta volna. Tomannak, azonban több bizonyíték van ellene. Zelezni a gyilkosság kivételében segédkezett Tamannak. Van még egy negyedik vádlott is, ez Blaha József korcsmáros, aki amiatt van bűnpalástolással vádolva, mert a gyilkosság után magánál rejtegette Tomant.

Miután a hosszú vádirat rendelkező részét felolvasták, Toman László vádlottat hallgatták ki. Toman szikár, magas, elegáns ember, szalonkabátba van öltözve és intelligens férfi benyomását kelti. Kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, és nem tudja, hogy mi áll a vádiratban.

Elnök: De hiszen érthetően, lassan felolvasták magának azt délelőtt.

Vádlott: Igen de nem kísérem figyelemmel.

— Ez a módja a védekezésnek nem vezet jóra. A vizsgálat során elismerte, hogy Schüllert lecsalta Rohatitzba, ott az ismeretlen embernek átadta saját revolverét, hogy ölje meg Schüllert.

— Amennyire emlékszem, ez nagyjában igaz.

— Mit jelent ez a felelet?

— Beismerem, hogy Schüllert Rohatitzba csaltam és ott egy emberhez vezettem el.

— Ahhoz az emberhez, akinek előbb a Browningját adta át?

— A Browningomat nem adtam át neki.

— De hisz a vizsgálóbíró előtt ezt beismerte?

— A vizsgálat során mindent beismertem, amit csak kívántak tőlem.

— Azt tudja, hogy ki volt Schüller gyilkosa?

— Nem. Ismerem ugyan, de a nevét nem tudom.

— Hol lakik ez az ismeretlen?

— Nem tudom.

Az elnök azután még több kérdést intéz Tomanhoz, amelyek részint a gyilkosságra, részint azokra a hitelezési családokra vonatkozik, amelyekkel Toman szintén vádolva van. A vádlott majdnem minden egyes kérdésre azzal felel, hogy nem tudom, vagy lehetséges. Azután elmondja, hogy 1906-ban nősült és Rositzban vett egy birtokot részint saját vagyonából, részint felesége hozományából. Az elnök ezután konstatálja, hogy a saját felerészét Toman csakhamar eladta, a felesége részét pedig hamisított meghatalmazás alapján erősen megterhelte.

Elnök (a vádlottnak): Maga nem ivott, nem kártyázott és nem dohányzott. Az a különös szenvedélye volt, hogy folyton utazgatott és így elhanyagolta a birtokát. Micsoda célja volt ezeknek az utazásoknak?

— Ez volt az egyedüli élvezetem.

Az elnök ezután a Toman és Zelezni közti viszonyt ismerteti. Zelezni, aki egyszerű ügyvédi irnok volt a szó teljes értelmében, jogi tanácsosa volt a földbirtokosnak és hétszámra utazgatott az ő ügyeiben.

Este fél hatkor az elnök a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta. Holnap folytatják Toman kihallgatását.

Törvényszéki orvos

a merénylő képviselő beteg- ágyánál.

— A vizsgálat folytatása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 13.

Kovács Gyula országgyűlési képviselő állapota egyre halad a javulás útján és most már bizonyosra veszik a Herczel-szanatórium orvosai, hogy megmenthetik az életnek.

Jól aludt az éjjel és teljesen láztalan. Ez az orvosi jelentés, amit Herczel tanár ma reggel kiadott Kovács Gyula állapotáról. A beteg képviselő, miután fájdalmai tegnap megszűntek, estefelé mély álomba merült és nem is ébredt fel ma hajnalig. Ez a hosszú pihenés láthatólag jót tett kimerült szervezetének és ma reggel egész vidáman beszélgetett Herczel tanárral, amikor az meglátogatta, hogy új kötetet tegyen fejsebére.

Délelőtt tíz óráig senki sem kereste fel a szanatóriumot, hogy érdeklődjék Kovács Gyula állapota iránt. Ekkor érkeztek egymásután a család tagjai, akik nagy megnyugvással vették tudomásul, hogy az éjszakát nyugodt álomban töltötte és hogy állapotában lényeges javulás állott be.

Levelek és táviratok ma is érkeztek Kovács Gyula címére. A leveleket azonban nem ő bontja fel, hanem a detektívek, akik állandóan ott tartózkodnak a betegszoba ajtaja előtt.

A Kovács által elkövetett merénylet dolgában megindított rendőri és törvényszéki vizsgálat a rendes mederben folyik tovább. A büntető törvényszék megbízásából Ajtay Sándor egyetemi tanár, törvényszéki orvosszakértő, megjelent a Fásor-szanatóriumban, hogy megvizsgálja Kovácsot. Ajtay Herczel tanár társaságában bement a betegszobába, ahol a professzor megmagyarázta a törvényszéki szakértőnek a kórtüneteket. Herczel előadása alapján Ajtay fel se bontotta a kötetet, kijelentette, hogy még a mai nap folyamán megteszi jelentését a törvényszéknek Kovács betegségről. Ajtay minden valószínűség szerint honorálja Herczel tanár aggályait és nem javasolja a betegnek életveszéllyel járható elszállítását.

Kovács Gyula letartóztatása ellen ma Gondá Henrik dr. védő újabb felfolyamo-

dást adott be, amelyben azt vitatja, hogy a letartóztatásnak nincs jogi alapja, mert a képviselő a Házban tett cselekedetért csak az országgyűlés által vonható felelősségre. Másrésztől tettenérés esete se forog fenn és így Kovácsot nem lett volna szabad letartóztatni.

A vádtanács Kovács Gyula sorsáról csak a vizsgálat befejezése után dönt.

Orvosi vélemény

a mesterséges megtermékenyítésről.

(Tudományos eredmény, gyakorlati haszon nélkül.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 13.

Azok között a meglepetések között, amelyekkel a fejlődés szolgál időnként, a legcsodálatosabb, a legkülönb problémának látszik az a feltűnő hír, amely Döberlin müncheni professzor nevével röpillt szét világgá. Megirtuk ma, hogy a professzor mesterséges megtermékenyítéssel anyává tett egy fiatal asszonyt. Ebből azonban nem az következik, hogy most már a gyermektelenségen éppen úgy segít az orvostudomány, mint valami más bajon. S talán jól is van így. Tessék elképzelni, mekkora zavar állana elő abból, ha az orvostudomány a megtermékenyítést besorozná eljárásai közé. Hova lenne egy csomó csodás illúzió? Azapai érzés? Aztán az anyának a gyermeke apja iránt érzett szeretete?

Szerencse, hogy a Döberlin-kísérletek egyelőre bizony megmaradnak tudományos eredményeknek és nem többeknek. Erről különben Dirner Gusztáv dr. professzor, a budapesti bábaképző tudós igazgatója, a következőket mondotta fővárosi tudósítónknak:

— A probléma nem új. Hatvan év előtt kezdett vele foglalkozni először egy amerikai orvos, bizonyos Simps. Az ő kísérletei közt szerepelt már egy eset, amelyben eredménnyel járt a mesterséges kísérlet. Azóta, eltelet hatvan esztendő és mindössze öt sikeres esetet jegyzett föl az orvostudomány. Azt kérde, hogyha elvben megvan a megtermékenyítés lehetősége, miért ilyen szegény az eredmény?

— A kérdésnek két oldala van, egyik: orvosi, másik: morális. Vegyük először az orvosi. A megfigyeléseink szerint egy nagy percentben a férjben van a hiba. Igen sok esetben pedig az asszony szervezetében található meg az oka annak, hogy gyermek nem születik a házasságból. Marad egy nagyon kis percent, akinek nem mutatható ki semmiféle okozati összefüggése a terméketlenségnek. Ezeknél kísérletezhet a tudomány. A kísérlet sikere azonban rendkívül sok diszpozíciótól függ. Teszem azt, ha a férjnek van a hiba, már szemközt találjuk magunkat a kérdés erkölcsi oldalával is, amit az előbb említettem. A megtermékenyítéshez szükséges anyagot természetesen nem lehet vegyi úton előállítani. Tehát a születendő gyermek apja voltaképp egy harmadik lesz. Ebbe pedig a legkevesebb ember hajlandó ügyebár belenyugodni. Aztán sok egyéb, újságban nem részletezhető oka van annak, miért tartózkodik az orvos, ha még olyan kutató szándék van benne, a kísérletektől.

— Egy fejlettebb, érzéseire kevesebbet adó, egy tudományosabb társadalomban (amelyet néhány fantasztikus regény rajzolt meg) elképzelhető a fajnevelés tudománya. Ma nagyon a kezdetén állunk ennek.

Automobilbaleset

két halottal.

— Nagy Endre kabaréigazgató őrizet alatt egy aradmegyei községben. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 13.

Ma délután egy nagy sárga automobil indult el Nagyváradról Arad felé. Az autóban, amely veszedelmes gyorsasággal haladt a népes országúton s a községeken keresztül, hárman ültek. Az országút tele volt munkára siető emberekkel, megpakott szekerekkel, de a soffőr ezt egyáltalán nem vette tekintetbe s 80—90 kilométeres gyorsasággal vezette a gépet a kanyargó úton. Ijedve szaladtak szét az emberek a községekben az auto elől s csodának mondták, hogy nem történ szerencsétlenség.

A száguldó auto egész Alvácáig ért már el minden baj nélkül. Amint azonban az Alvaca és Nagyhalomgy közti útvonalra értek, egy megrakott szekér tűnt fel előttük egy kanyarodónál. A soffőr nem fékezett, sőt ügyességében bizva, még csak utirányt sem változtatott, egyenesen vezette a gépet tovább. A lovak ágaskodni kezdtek és a szekeret az auto elé vonszolták. Az utolsó pillanatban elkerülhetetlennek látszott az összeütközés, a soffőr azonban közvetlenül a kocsit mellett elvezette a gépet. Csupán az automobil hátsó része érintette a kocsit tengelyét. Az automobil mindössze egy nagyot zökkent, de a szekeret, amelyben két alvácai román gazdaember ült, felfordította a kocsit.

Az automobil, mit sem törődve a felfordult kocsit utasaival, tovább folytatta útját. A szekér az árokba fordult, a két román férfi a súlyos szekér alá került s mint azt az útvonal mentén fekvő községeknek a csendőrség táviratilag jelezte, részint a borzalmas esés, részint pedig a rájuk nehezítő nagy teher következtében, szörnyet haltak.

Mire az értesítés Nagyhalomgyra megérkezett, az automobil már keresztül száguldott a községen. Értesítették a szomszédos Halmagyecsucs községet is, ahol a községháza előtt sikerült az automobil feltartóztatni. Az utasokat azonnal kihallgatták s a kihallgatás során kiderült, hogy az auto Dénés Ödön nagyváradai nagykereskedő, aki maga is a kirándulók között volt. Az egyik utas Nagy Endre kabarétulajdonos, a kiváló író volt; a két utas nem tudta magát igazolni. A kocsit Tompovszky Sándor 19 éves soffőr vezette, aki azt vallotta, hogy nem is vette észre azt, mintha a kocsit feldült volna. Az összeütközéskor az auto 60 kilométeres sebességgel haladt s ő jó előre túlkölt, a szekér azonban az auto elé jutott. Így az automobil szorosan a kocsit mellett haladt el.

Este még a következőket tudtuk meg a halálos automobil balesetről:

Rattai József a nagyhalomgyi állomás előjárója ma délután 4 órakor telefonon azt jelentette Lovich Gyula nagyhalomgyi főszolgabírónak, hogy az alvácai állomásfőnöktől nyert telefon értesítés szerint Nagyhalomgy és Alvaca közt egy sárga automobil elütött egy paraszt szekeret, amelynek két utasa az árokba fordult és szörnyet halt. Kéri a főszolgabíró, hogy a Nagyhalomgy felé haladó automobilot tartóztassa fel.

Abban a percben, amint ez a telefon beszélgetés véget ért, a főszolgabírói hivatal előtt száguldott el a szóban levő nagy sárga auto és a főszolgabírónak már nem volt ideje, hogy feltartóztassa az örült sebességgel rohanó gépkocsit. Azonnal telefonált a közeli községek előjáróihoz és intézkedett az auto feltartóztatása iránt.

Halmagyecsucson sikerült is útját állani a sárga autonak, amelynek utasait kiszállították és a község házára kísérték. A csendőrség azon-

nal kihallgatta az utasokat. Az egyik Nagy Endre budapesti kabaré igazgatónak, a másik Dénes Ödön nagyváradi nagykereskedőnek vallotta magát. A safför hatósági igazolvánnyal igazolta magát, a két utas azonban nem tudott felmutatni megfelelő okiratot, amelynek alapján személyazonosságukat meg lehetett volna állapítani. Sürgős táviratot küldtek Nagyváradra és Budapestre, de az igazolás este hat óráig — amíg a posta nyitva van — nem érkezett meg. Az utasok mindaddig a közszékházban maradnak csendőri fedezet mellett, míg a szükséges igazolás meg nem érkezik.

Dénes Ödön, aki a balesetet jól meg tudta figyelni, a következőképen adta elő a történeteket:

— Nagyváradról ma reggel indultunk és Aradra igyekeztünk. Nagyhalmagy után egy parasztkocsival találkoztunk, amelynek lovai az automobilról megbokrosodtak és a kocsit az árokba döntötték. Az nem felel meg a valószínűségnek, hogy az auto érintette volna a kocsit. Azt nem tudjuk, hogy a szekéren ülők az esés következtében meghaltak-e, vagy sem.

Arra a kérdésre, hogy a baleset után miért nem állították meg a gépet, Dénes Ödön ezt felelte:

— Nem tudhattuk, hogy milyen sérülést szenvedtek a szekéren ülők és miután mi úgy láttuk, hogy egyáltalában nem vagyunk okozói a megtörtént szerencsétlenségnek, nem tartottuk szükségesnek a megállást.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Huszonnégy milliós örökség.

(Pálffy János gróf hagyatéka.)

Távirati tudósítás.

Pozsony, június 13.

A pozsonyi járásbírósg most hozta meg határozatát az 1907-ben Bécsben elhunyt gróf Pálffy János hagyatéka ügyében. Megállapították, hogy a gróf után huszonnégy millió hétszázharminchatezernyolcszáznyolcvan kilenc korona értékű vagyon maradt, amelyre nézve Pálffy János úgy intézkedett, hogy abból öt hitbizományt kell alakítani és pedig: Pálffy Gyula, Endre, Sándor, József és János grófok javára. Hagyományozott a gróf száznyolcvanhét darab festményt az Országos Szépművészeti Múzeumnak, a pozsonyi gyermekkorháznak pedig a szentgyörgyi birtokát és hatvanezer koronát. A végrendelettel szemben az elhunyt egyetlen nővére gróf Andrásy Manóné Pálffy Gabriella grófnő kijelentette, hogy nem ismeri el érvényesnek, csak az örökösödési eljárásra nézve, de egyébként fentartja jogait. A Pálffy grófok arra kérték a járásbírósgot, hogy velük szemben utasítsa perre az Andrásy grófokat, a bíróság azonban mellőzte a kívánságot és átadta az egész hagyatékot gróf Andrásy Manónénak, aki örökösödési jogait gyermekeire ruházta át. Minthogy ő felsége a hitbizományokat még nem engedélyezte, Andrásy grófnő gyermekei mindaddig birtokában lesznek a budapesti, bécsi, pozsonyi, pozsony- és nyitrai birtokoknak, amíg a király nem dönt.

§ Váltóhamisító orvos. Budapestről jelentik: Az anyósának nevét hamisította rá öt évvel ezelőtt Frankel Sándor dr. budapesti gyakorló orvos egy ötszáz és egy tizenegyezer koronás váltóra. Az érték járó pénzt bezsebelte s nem törődött többé a dologgal. Mikor pedig a váltókat megóvatolták, hogy az anyós mitse gyanítson, a kereskedelmi és váltótörvényszék végzését meghamisította. A budapesti büntető törvényszék két rendbeli magán- és egy közokirathamisítás miatt másfél évi börtönrre ítélte a nagy nyomorával védekező orvost. Enyhítő körülményül tudva be-

neki, hogy kár nincsen és hogy megbüntetését anyósa nem kívánta. A királyi tábla második büntető-tanácsa ma a bizonyítás kiegészítését rendelte el s a bűnügy iratait visszaküldte a törvényszéknek.

§ A bukott kereskedő büntetése. Budapestről jelentik: Adósságot adósságra halmozott Stern József kolozsvári kereskedő s csak akkor kért csődöt maga ellen, amikor három évvel ezelőtt hetvennyolcezerháromszázkilencven korona bírányt mutatott az évről mérleg. A kolozsvári törvényszék vétkes bukás vétsége miatt nyolc hónapi fogházra ítélte a bukott kereskedőt, akinek büntetését a kolozsvári királyi tábla is jóváhagyta. A Kuria harmadik büntető tanácsa ma a büntetlen előéletű vádlott semmisségi panaszait elutasította s a megokolásban kimondotta, hogy az enyhítő szakaszt már csak azért sem lehet alkalmazni, mert ez esetben szabadságvesztés helyett pénzbüntetést kellene alkalmazni, ami nincs arányban az okozott kár nagyságával.

Kimerült budapesti rendőrök.

— A parlamenti szolgálat betegei. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 13.

A reggeli lapok jelentették, hogy tegnap délután Arvai János rendőr a kimerültségtől a főkapitányság épületében elájult és elcsúszva, súlyos sebet kapott a fején, úgy, hogy kórházba kellett szállítani. Ezt az értesülést alapos utánjárás után a következő részletekkel egészíthetjük ki:

Arvainak a kimerültségben tegnap este még egy szerencsétlen társa akadt és pedig Hodola Mihály rendőr, aki ugyancsak a főkapitányságon tegnap este rogyott össze a kimerültségtől és most szintén a kórházban fekszik, ahol láz gyötri.

Ezeknek a szomorú eseteknek szívet facsaró a magyarázata. A rendőrök két hete állandóan szolgálatban voltak annyira, hogy egyáltalán nem mehettek hazra, sem ebédelni, még kevésbé aludni. A május huszonharmadiki véres tüntetés óta az utcai tüntetések, az ellenzéki képviselők mindennapos tüntetései, a képviselőházi rend fenntartása körüli szolgálat minden percét igénybe vette a rendőröknek. A csekély rendőrlétszám rakta ezt a rettenetes szolgálatot a rendőrökre, akik mesébe illő türelemmel és fegyelemmel végezték feladatukat. Közben kiderült, hogy volt egész sereg rendőr, aki két napig egy falatot sem evett, mert nem volt pénze. Mihegyt erre rájöttek, a fölöttes hatóság intézkedésére, öt-hat nappal ezelőtt elrendelte a kormány, hogy minden rendőr két korona napi pótlékot kapjon és ezt a napi pótlékot visszamenőleg május 23-tól kiutaltványozták valamennyinek. Ez igen helyes, mert tudnunk kell, hogy eleddig a rendkívüli szolgálatot teljesítő rendőr semmiféle pótlékot sem kapott.

Mától kezdve csak azok a rendőrök kapják a pótlékot, akik szabadnaposok volnának, de szolgálatba rendelik őket és ugyancsak máától kezdve főlváltva haza mehetnek a rendőrök pihenni.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Uj műsor a kabarében. A Nagy Endre kabaré tagjait rövid veadejgátékuk alkalmával annyira megkedvelte az aradi publikum, hogy több oldalról hangzott el az óhaj: hosszabbítsák meg szereplésüket. A társulat, sajnos nem tehet eleget ennek a kívánságnak, mert 16-án már szerződésük szerint Temesvárott kell játszaniok. Így a holnapi és holnaputáni előadás bucsuetele lesz az annyira megkedvelt társaságnak. A társulat a két utolsó estén ismét teljesen új műsort mutat be. Színre kerül a házmester és a lakó című blüett. A kitűnő szinpadí tréfa szövegét Gábor Andor, zenéjét pedig Szirmai Albert írta. Mindkét név olyan, hogy garantálja a sikert. A blüett főszerepét Boross Géza. Magyar Lajos és Csabay Zsófi játsszák. Különösen jó szerepe van a bohózatban Borossnak, aki a házmester szerepében aratta legszebb sikerét. Szász Ilona teljesen új dalokat fog előadni, ugyszintén Magyar, Boross és Pap Jancsi is. Holnap kerül bemutatásra Nagy Endre egy pompás szatirája, amelynek a Szanatórium a címe. A szenális szerző elmésen figurázza ki azt, hogy milyen könnyen állapítják meg nálunk valakiről, hogy bolond. Miután a kabarétársaság két utolsó előadása iránt szokatlanul nagy az érdeklődés, ajánlatos a helyeket még délután lefoglalni.

* „Gárdonyi Nóták.” Ujabbnál újabb dalok bukkannak fel a magyar népdal irodalomban, de nagyon kevés van közöttük olyan, amelyek életrealitásukkal a magyar közönség rokonszenvét megnyernék s elterjednének. Gárdonyi Géza, a kiváló magyar író erzelemgazdag verseit dallamosította meg énekekre, zongorakísérettel Germanus János zeneszerző. Kedves, bájos egyszerűség az igaz magyarosság a legkiválóbb tulajdonságai. Különben magának Gárdonyinak a szerzőhöz írott sorai beszélnek a legtöbbit: „Eger, 1912. május 30. — Kedves kollégám! Az Ön nótái gyönyörűségesek és olyan tiszta, üde igazi magyar nóták, akár csak hortobágyi furulyán termettek volna. Öszinte szívből gratulálok hozzájuk. Baráti kézzorítással üdvözlí Gárdonyi.” — A dalok minden aradi könyvkereskedésben kaphatók. 3946

* Csehör, Az orvos felesége kapható Juhász és Társa könyv-, zenemű- és papír-üzletében Arad.

* Halálos gyűlölet (Az Uránia szenzációs újdonsága) Az örök téma, mely azonban mindig új marad. A szerelem mindent leromboló, egészen a halálos gyűlöletig vitt véglete vonul végig azon a hatalmas drámán, melyet most mutat be nagy hatás mellett az Uránia. Hollandiában vagyunk, egy bájos leányt két ember szeret, akiket közös hivatásuk egy világító toronyban tart együtt. Természetes, hogy csak az egyikre eshet a választás. A mellőzött rivális irtózatossá boszúra gondol. Az Urániának fényes diadalt hozott a bemutató, amelyet még két napig tart műsoron az Uránia. 175

* Az ellenzéki képviselőket kivezetik az országházból. Az Uránia leirhatatlan érdeklődés mellett mutatta be azt a nagy aktualitású képet, mely az ellenzéki képviselők kitiltása után játszódott le az Országház előtt. A kitiltott képviselők legnagyobb része ott áll a parlament előtt. Nem valami siralmas látvány. Polányi mosolyogva enyelget Zborayval, Szemcsányi magas alakja hol itt, hol meg amott tűnik fel a csoportban. Károlyi Mihály gróf, Tóth Jánossal beszélgett. Justh János a Ház kapujából nézi a többieket. Símegei a legmozgékonyabb, hol az újságírókhoz, hol meg Holttó Lajoshoz futkos, aki jóízű nevetéssel járkál fel s alá. 175

* Négy ördög II. (A világattrakció folytatása az Apollóban.) Feledhetetlen emlékeket hagyott a közönségben a „Négy ördög” című artista dráma első része, amelyről az az egybhangzó vélemény alakult ki, hogy az eddig bemutatott képek között az első helyet foglalja el Elénk emlékezetében él ma is minden embernek annak a bánatos arcu artista-leánynak s a szerelmes szívű artista-fiúnak a szomorú sorsa, akik vakmerő produkciók közben lezuhannak a cirkusz porondjára s szörnyet halnak. A négy ördög folytatását az egész világ közönsége követelte s most ez az általános óhaj teljesült. Hónapokig tartó munka után elkészült a második rész, amelyet az aradi

Apolló-színház egyenesen a filmgyárból szerzett be s így abban a kiváló helyzetben van, hogy még a fővárosi mozgószínházakat is megelőzve, az egész országban elsőnek, szombaton és vasárnap műsorra tűzheti azt. 177

Hogy mulat

jövendő királyunk?

— A prezuntív trónörökös és neje Magyarországon. —

Távirati tudósítás.

Máramarossziget, június 13.

Megirtuk, hogy Károly Ferenc József, a magyar trón jövődö várományosa e hónap 3-án automobilján magyar földre érkezett s csak az alig fél napi időre tervezett tisztán a határvidék megszemlélésére szánt kirándulását egy teljes hétre egészítette ki.

A fenséges asszony, mint már megirtuk, rendkívül sok majorságot vásárolt össze s így alkalmakkor szóba állt a legegyszerűbb parasztemberrel is.

A Repegő-telepen egy parasztasszony 2 kacsájáért 10 koronát fizetett. Ezt észrevette a szomszédja s a fenséghez lépve ludjait ajánlotta, mire a fenség kérdezte:

— Hogy adja?!

— 10 koronáért a kettőt — felelte a kapzsi szomszéd.

A fenség szánakozva nézett végig rajta és sarkon fordulva, tovább ment. Egy parasztembernek az udvarán egy fiatal, fehér gyapjas bárányt pillantott meg. Megállította autoját s megkérdezte a rutént:

— Mennyiért adja ezt a bárányt?

A paraszt zavarodottan felelt:

— Szeretném előbb tudni, — ki a zúr?!

A fenségek mosolyogtak, miközben valaki fölvilágosította a rutént, hogy az, akivel diskurál, a korona várományosa. Rémülten egészíti ki erre feleletét:

— A mennyit tetszik adni érte, — annyit.

Károly Ferenc József erre tárcájához nyult s vadonatúj 50 koronást húzva ki a bankócsomó közül, előszedte irónját s nevé a pénzre írva e szavakkal nyújtotta át:

— Fogja, tegye el emlékébe, — de el ne költse!

A fenséges pár Rahóra érkezése idején, a mikor ebédelni a Rákóczi-szállóba vonult, Sipos Kálmán vendéglősnél nyomban arról érdeklődött, hogy lehet-e sült csirkét kapni. Sipos Kálmán igenlő válasza után megrendelte az ebédet, majd a nyilvános étterembe vonult, a hol a felszolgálónő a fenséget magyarul köszöntötte, a fenséges asszonyt pedig, a kiról köztudomású, hogy magyarul nem ért, a következőképen üdvözölte:

— Ich küsse die Hand! (Kezét csókolom!)

Mindenki meglepetésére a fenséges asszony magyarul így felelt:

— Jó napot!

Horváth Jancsi cigányprimástól a herceg-asszony a Gimbelem gombolom... és a Leányvásár operett-áriákat kívánta hallani s az ütemeket fejből intgatással kísérvé, halgan utána dudolta német szövegüket. A Kaszinó vendégkönyvébe a következően jegyezték nevüket:

Károly főherceg.

Zita főhercegnő.

Távozásukkor a cigány a Rákóczi-indulóra zendített, miközben a trónvárományos e szavakkal fordult a vendéglőshöz:

— Kifundó volt az ebéd, még egyszer viszatérek magához!

Idejüket folytonos kirándulásokkal töltötték s még szalonnasütéssel is foglalkoztak a legkedveltebb kiránduló helyükön: a Repegő erdejében.

A királyi hercegi pár 5-én az alsó körösmezői görög-katolikus templomot is fölkereste s ott Rónay Sándor esperes kalauzolásával az egyház értékeit is megtekintette, másnap reggel szentmisét hallgatott. A fenségek templomba lépése előtt az iskolai tanulók sorfala közül előlépett Nagy József, a körösmezői határrendőrségi kirendeltség vezetőjének Sándor fiacskája és gyönyörű virágbokretát nyújtott át a fenségeknek. Mise alatt Paszulyka János kántortanító magyar egyházi énekeket adott elő. Mise végén az esperes imát mondott a királyért s jövődö trónutódja s ifju nejeért. Vasárnap istentiszteletet hallgattak a körösmezői római katolikus templomban, délben pedig különvonatukon visszautaztak Kolomeába. Hir szerint Körösmező és Rahó vidékét, szóval a felső Tiszavidék legszebb helyeit annyira megkedvelték, hogy legközelebb nyaraló-kastély építésére alkalmas területet vásárolnak.

A politikai cirkusból.

— A bohóc új szerepben. —

Cirkusz ez, kérem cirkusz. Itt is megtaláljuk a hippodrombéli szemfényvesztőket, kardnyelőket, erőművészeket, akik a mázsás frázisokat pehelykönnyen dobálják és a nehéz lazugságokat játszi fölénnyel emelik a magasba. A műlovarok is szép számmal találhatók ebben a drága komédiában, amelynek belépődíját a polgárság zsebe sanyli meg. Justh Gyula és Apponyi a főműlovarok, akik épen most készülnek megnyergelni Arad közönségének könnyen hívő részét. A költéncosok azok az izgatók, akik a legveszedelmesebb mutatóványokat végzik: állandóan ama veszélyben vannak, hogy egyensúlyukat veszítve a magasból lezuhannak az ügyészség fogházába.

De mégis legtöbben a bohócok nyüzsögnek a politikai cirkuszban. Évről-évre megjelennek a porondon, de sűrűn változtatják szerepüket. Minden új mutatóványnál más-más színű festékekkel mázolják be az arcukat. Am azért könnyű rájuk ismerni. Csak ki kell nyitni a szájukat és halálos biztonsággal rámondja a közönség:

— Ilyen ostobaságokat csak X ur mondhat.

Ezek a politikai clownok törtető ambícióval keresik az érvényesülést és a szolgálatokat. Senki se hívja őket (a hazá legkevesébe). Más nem hívja, csak a saját haszonleső szimatja. Választás készül? A politikai Villandok megjelennek a pártirodában (természetesen mindig a kormánypártban) és fölajánlják „értékes” szolgálataikat. A magánéletben közhivatalnok, vasuti tisztviselő, vagy szürke adóhivatalnok, esetleg közigazgatási aktamoly, de a politikai életben generálisnak érzi magát.

— Kérem, én legalább kétszáz választó fölött rendelkezem. Engem imádnak az egyesületben, amelynek vezetője vagyok, az én szavam náluk parancs, ép úgy, mint az önök szava parancs nálam.

— Hálásan köszönjük, — mondják a pártvezérek — jelöltünk majd szól az ön érdekében a miniszternek.

— Oh kérem, csak nem gondolják! Én hazafiságból dolgozom.

És dolgozik. Összeveszik a kollégáival is. Agítál, lármázik a szent hazafiságról, a polgárok lelkiismereti kötelességéről szónokol, amely azt parancsolja, hogy ne kövessék a függetlenségiek ámitó szirén szavát, hanem a hatvanhetes politika ösvényén kell haladni, mert csak ezen az uton jut el az ország a boldogulás birodalmába — és hasonló tücsköt-bogarat összehord, miközben kortesi lázálmai felhőjén megjelenik a legkegyelmesebb miniszter, aki a választások után őt soron, sorokon kívül magas hivatalba nevezi ki.

Vége a választásnak.

— Győztünk! Győztünk! — harsogja a diadalni banketten, ahol a pártvezér közelébe furakodik. Már nem olyan szerény, mint eleinte — hitték róla. Nem is kétértelműen célozgat a dringend előléptetésre. A koalíció galád korszakában szegényt mellőzték, üldözték, gyilkolták, mert nyíltan hatvanhetesnek vallotta magát s nem engedett belőle, ha mindjárt négyfelé is vágta volna.

A pártelnök okos, jólelkű ember, ráhagyja, pedig tudja, hogy X. ur a koalíciót is ugyanolyan „hazafias meggyőződéssel” támogatta, mint a hatvanhetes kormányt. De a koalíció — talán az ő nagy támogatása is sietette ezt — szétbomlott még mielőtt a bohóc jutalomban részesült volna.

A szelid lelkű pártelnök ígéretet tesz:

— Amit csak lehet megteszünk. Kitartani!

És így tovább, amint ez szokás.

Hónapok mulva jelentkezik a jeles férfi:

— Hol késik a kinevezésem?

— Kitartani, — feleli a pártelnök — szeretett képviselőnk már tett lépéseket az ön érdekében is.

Ujabb félév mulik el. Az önzetlen ember türelmetlenkedik.

— Hát mi lesz? Hosszu szakállam nő majd és még mindig nem kaptam meg a megérdemelt kinevezést.

Közben városi képviselőválasztások is következnek és őt nem jelölik.

— Hálátlan kuttyák — mormogja és szivdobogva, türelmetlenül lesi az ellenzék harcának újabb fázisait. A hivatalban úgy látják, hogy ez a kormány nem lehet hosszú életű. Ő is megerősíti ezt.

— De meg is érdemli a bukást ez a hazaáruló banda — mondogatja a hivatalban és lassankint új arcot mutat a bohóc.

— Te is kiábrándultál már belőlük? — kérdezik esodákozva a kollégái.

A politikai Villand bátran felel:

— Annyi gázság után, amennyit rövid idő alatt ez a kormány és a többség elkövetett, minden jó magyarnak az ellenzékét kell támogatni. Jaj, csak most választások lennének!

— Nem félél a pressziótól?

— Inkább meghalnék, de a kormány emberére nem szavaznék, — jelentette ki olyan ábrázattal, mint Bismark, amikor ezt mondta: Csak az istentől félünk!

De most sincs szerencséje a lisztes képűnek. Nem akar választatni a kormány. Am ő még se hagyja parlagon pihenni hazafias ambícióját. Bujtogat a hivatalban, árulkozik az ellenzéknel és mint Lehár a dalokat, úgy szerzi ő az érdemeket — a jövő kormány előtt.

Most újra festi magát a bohóc. És utána újból mosakodik. Hogy meddig megy ez a játék? Amíg a bőre bírja. Tehát sokáig.

SPORT.

+ Az Aradi Athletikai Klub új tisztikara. Folyó hó 12-én délután fél 7 órakor tartotta meg az AAK. új választmánya első ülését, amelyen Jegessy Károly dr. elnöklete alatt a lemondások által megüresedett tisztségeket töltötte be választás útján. Megválasztottak csaknem valamennyien egyhangulag — és pedig: titkár Salacz Béla, sportintéző Nédénbach Emil, jegyzők Petrán György és Boros József dr., ellenőr Bogszán Károly, telepgondnok ifj. Boros Károly, pénztárnok Győrössy Endre és háznagy Szathmáry Géza. A közgyűlésen be nem töltött elnöki székbe az egyesület régi vezetőjét Szathmáry János Acsev. igazgatót akarják megnyerni és ez talán a változott körülmények között sikerülni is fog. Szó van még arról is, hogy az elnökségben helyet biztosítanak Múlek Lajos dr.-nak a klub nagy becsülésben álló régi választmányi tagjának.

HIREK.

Tüntetés

A Karagyorgyeveci dinasztia ellen.

A szerb királygyilkosság évfordulója.

Távirati tudósítás.

Belgrád, jun 13.

Regnap Sándor király és Draga királyné halálának évfordulóján az összeesküvők emlékezletét tartották. Több tiszt rendkívül élesen kikelt. Péter király és a mostani rend ellen. A szónokok azt mondták, hogy a mostani rossz viszonyokat különösen Ausztria és Magyarország okozza, amelynek lefolyása ellen minden rendelkezésre álló fegyverrel harcolni kell. Az emlékezlet tagjai megfogadták, hogy szükség esetében valamennyien helyükön fognak lenni.

Este százötven diák a konak előtt lármás tüntetést rendezett a király ellen és gyalázó szavakkal illette Péter királyt és György herceget. A tüntetők azokat az elkobzott újságokat loboglatták, a melyekben megtámadták a királyt rossz hírű emberek megkegyelmezése miatt, akik között György hercegnek egyik hitelezője is szerepelt, aki negyvenezer dinár követelését elengedte. A rendőrség semmit sem tehetett a tüntetők ellen, mert folytonosan újabb tömegek csatlakoztak hozzájuk. Később katonaság érkezett, amely kardot rántott és sok embert megsebesített. A konakhoz szolgáló utcákat katonák elzárták.

A király lovagol. Bécsből jelentik: Nagyon örvendetes hír jött ma Schönbrunnból. A király ma délelőtt sok hónapi szünet után újra lovagolt s ez bizonyítja legjobban kitűnő egészségét. Ő felsége Kinszky gróf főlovászmesterrel félóra hosszáig lovagolt a schönbrunni kamara-kertben. A király, aki többnyire vágatva és ügetve lovagolt, nemcsak nem fáradt el, hanem a lovaglás után rendkívül frissnek érezte magát.

Szoboravatás Aradon. Fábián Gábor és Csiky Gergely szobrának avatása vasárnap délelőtt szép ünnepséggel fog lefolyni. A Kőlcsey-egyesület meghívására a budapesti és vidéki irodalmi társaságok képviselői, az aradi társadalom képviselőivel együtt fognak megemlékezni a két nagyemlékű aradi író munkásságáról. A két ünnepi szónok: Márki Sándor dr. és Gál Gyula és a meghívott közművelődési társulatok képviselői nagobbrészt már szombat este érkeznek Aradra. A Kőlcsey-egyesület a Központi-szállóban rendez a vendégek tiszteletére társas összejövetelt, melyre meghívja tagjait és a társadalom minden körétől azokat, akik vendéglátó érzéseiben osztoznak. A Kossuth-parkban álló két szobor előtt az avató ünnepség a következő sorrendben fog lefolyni: 1. Himnusz, éneklé Zoltai Mátyás vezetésével az aradi tanítóképző intézet ifjúsága. 2. Márki Sándor dr. szoboravatás beszéde Fábián Gáborról. 3. Gál Gyula szoboravatás beszéde Csiky Gergelyről. 4. Krenner Miklós a Kőlcsey-egyesület alelnöke átadja a szobrokat Aradi törvényhatóságának. 5. Varsány Lajos polgármester a város nevében átveszi a két szobrot. 6. A közművelődési intézmények képviselői megkoszorúzzák a szobrokat. Szózat — éneklé az állami tanítóképző intézet ifjúsága.

Az aradi újságíróknak. Bing Vilmos aradi magához 50 koronát, Domány József aradi birkészkedő és szőlőnagybirtokos pedig 25 koronát küldött az Aradi Újságírók Segítő Egyletének. A nemeslelkű cselekedetért ezután módjában állt köszönetet az egyesület elnök-

Wlassics báróságot kap? Budapesti 51 jelentik: Politikai — de leginkább ellenzéki körökben azt beszélnek, hogy Wlassics Gyulát, a legközelebbi napokban közigazgatási bíróság elnökét a bárói rangra emeli a király. A bárósághoz magyar nemességet is kap Wlassics a mási előnévvel. Az új bárónak jelentékeny szerepe van a véderőjavaslat főrendiházi tárgyalásánál, és az elnöke a közjogi és törvénykezési bizottságnak, amely a napokban szótöbbséggel fogadta el a képviselőházban keresztülvitt javaslatokat.

Nőképvisele a cseh tartománygyűlésben Jungbunzlauból jelentik: A mai pótválasztásnál Kuneditz Irónét 450 szótöbbséggel a cseh tartománygyűlés tagjává választották.

Kinevezés. Ifjabb Sztójka Józsefet, miután a keleti kereskedelmi akadémia sikeres elvégzése után megfelelő diplomát kapott, Romániában az osztrák-magyar konzulátushoz tisztviselőnek nevezték ki.

Időjárás. Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése. Jólát: Nyugatról terjeszkedő eső vagy zivatar várható. A hőmérséklet délelőtt 26 C. — Junius hátralevő részére és júliusra különben a Meteor időjárás ezt a prognózist adja: Junius 13-ika után viharos, vagy zivataros változásokat várhatunk; 16-ika már meleg, inkább csapadékos, esetleg szeles idővel jön meg, melyet követőleg erősen fejlődő meleg várható, állandó jelleggel. Ezt követőleg 27-ike hozhat viharos, zivataros időt s nincs kizárva a jégesés sem. Azután ismét állandóbb meleg, száraz jellegű idő várható. Junius havának változási napjai 14, 16, 17, 18, 21, 27 és 29-re esnek. Julius eleje száraz, meleg jellegűnek ígérkezik, mely 11-ikéig tart. Tizenegyedikétől zivataros, esetleg jégesős változatos, szeles, esős jellegű időjárás: várhatunk egész 17-ikéig. Ezt követőleg meleg idő, melyet zivataros jellegével a 24-ike zavar meg, esetleg pászta jégesős is várható helyenkint. A legerősebb hatású változása napok 11, 14, 17 és 24-re esnek.

Véres zavargás egy fürdőben Póstyénből jelentik: A fürdőben véres sztrájk-zavargás volt. A Royal szállodában ütött ki a sztrájk s a szálloda egész berendezését összerombolták. Egy sztrájkterő pincért, aki szolgálatra vállalkozott, véresre verték. A szállodában lakó vendégek kénytelenek voltak kiköltözni s máshol venni ki szállást. A betegek közül igen sokan hazautaztak, mert a sztrájk miatt az állapotok tarthatatlanok.

Bizalmat koldulnak... Ez a nagyszerű kifejezés — az olvasó már jól sejtí — a Justh-párti sajtó virágos kertjének egyik szép rózsája. A Justh-párt aradi lapja azt írta a minap, hogy az aradi Máv. üzletvezetőségénél Tisza Istvánnak kifejezendő bizalmi nyilatkozat aláírására akarták presszionálni a tisztviselőket. Ez nem igaz. Az az iv azt tartalmazta, hogy a Tisza ellen intézett gyilkos merénylet meghiusulása alkalmából üdvözlök Arad képviselőjét. Bizalmi nyilatkozatról, vagy bizalmi „koldulás”-ról tehát szó se volt. Az iverket minden bizalmas kezelés nélkül köröztették a személyzet között s annak aláírása mindenkinek tetszésére volt bízva, aláírására senkit se utasítottak, vagy kényszerítettek.

Az aradi népgyűlés. Az aradi rendőrség ma már nem tett előkészületeket a tüntetők ellen, mert előrelátható volt, hogy ma nem lesz tüntetés. Annál inkább készülnek a rendfenntartásra vasárnap, amikor a Tököli-téren tartandó gyűlésre nagyobb tömegek gyűlnek össze. Remény van arra, hogy a népgyűlés, amelyen több ellenzéki képviselő vesz részt, békés lefolyású lesz. A vendégképviselők közül Apponyi Albert gróf szombaton Tornyára utazik, ahol a szombati napot tölti. Vasárnap délelőtt Makón részt vesz a gyűlésen, délelőtt pedig Justh Gyulával és a többi Makóra érkező képviselőkkel együtt Aradra utazik, hogy itt részt vegyen a népgyűlésen.

A hollandus koronaékszerek regénye. Párisból jelentik: A Cri de Paris nagyon ka-landos históriát közöl a hollandiai koronaékszerekről. Röviddel Vilma királynő trónralépte után történt, hogy egy napon a koronaékszerek őret megkötozve és eszméletlenül találták szobájában. Midőn magához tért, elbeszélte, hogy az éjjel tolvajok törtek be a szobájába, őt lefogták és az ékszereket hatalmukba kerítették. Természetesen azonnal minden intézkedést megtettek, hogy a kincseket visszaszerezzék. A végén már 200.000 korona jutalmat ígértek annak, aki az ékszereket visszahozza és teljes büntetlenséget a tolvajoknak. De még ez sem használt Teljes két év telt el és Vilma királynő kénytelen volt az ősi ékszerek nélkül reprezentálni udvari ünnepségeken. Végre két év múltán ismeretlen ember jelent meg a washingtoni hollandi követségnél és miután felvette a 200.000 korona jutalmat, elvezette a nagykövetet a greenwoodi temetőbe, ahol egy siremlék alatt megtalálták az ékszereket. A tolvajok azonban még a mai napig sem kerültek elő.

Odilon Helén külföldi körutja. Londoból jelentik, hogy a bécsiek egykori kedvenc színművésznője, Girardi-Odilon Helén asszony, aki néhány napja az orosz-lengyel származású Radván hipnotizőr hítes felesége, ott 20 estére terjedő előadást tart a szuggesztio gyógyító hatásáról. A 22 éves férj esténként delejes álmod parancsol 45 év körüli rajongó feleségére, Odilon-Radván Helénre. Londoból az „ifjú pár” a kontinens számos gyógyfürdőhelyén mutatja be tudományát, majd pedig egy két évre terjedő külföldi turnéra indulnak Amerikába és Ausztráliába.

Felsőszécsény emlékiratok. Prágából jelentik: Kaizl volt pénzügyminiszternek emlékiratit felségzsértés miatt elkobozták. Ebben a könyvben a többi közt Kaizlnak egy kiváló cseh politikushoz intézett levele van, a melyben az ügyesség a felségzsértés büntetettét látja.

Agyonlőtte a leányát és a csábítóját. Rómából jelentik: A kalábriai Reggioiban megrendítő családi tragédia történt. A hatvan éves Romeo báró, egy ősrégi köztisztviselőben álló családnak feje, szerelmi légyotthon érte leányát egy nő emberrel. Romeo haragjában mindkettőjüket agyonlőtte. Az eset különösen azért nagyon szomorú, mert a csábító az öreg bárónak természetes fia, tehát a leánynak mostohatestvére volt.

Orosz kém Ausztriában. Jaroslavi táviratunk ismét beszámol egy orosz kémről, akít osztrák területen tartóztattak le. Az utóbbi hónapokban szinte ijesztő számrá szaporodott fel a monarchia kárára kémkedő spionok száma. De ez a sok letartóztatás abban leli magyarázatát, hogy az osztrák hatóságok hatványozott mértékben fordítják figyelmüket a monarchia veszedelmes ellenségeinek tevékenységére. És erre felette nagy mértékben van is szükség, mert fent az északi és lenn a déli határok felé csak úgy nyüzsögnek a kémek, akik minden áron hadi erődítvényeink és katonai felkészültségünk feltéve őrzött titkaikat szeretnék megszerezni megbízójuk számára: fenn Oroszországnak, lenn pedig Itáliának, ami „békés” hajlandóságú „barátaink” számára... Mint ugyanis Mielicből jelentik, ott, az orosz határ közelében az osztrák csendőrök in flagranti csípték el Matjouchin Waszil, 80 éves orosz alattvalót, aki magát a letartóztatásakor cserepesnek mondotta, de a hatóság azt hiszi, hogy orosz katonai altiszt. A letartóztatónál nagy halmaz katonai térképet, fényképfelvételeket és kompromittáló levelezéseket találtak. Erős fedezettel a rzeszavi fogházba szállították be.

Öt millió jégkár. Párisból jelentik: Reims környékén a zivatar a szőlőkben óriási kárt okozott. A kárt öt millió frankra becsülik.

— **A cápák és a Titanic.** Londonból jelentik: A Newyork és Anglia között közlekedő gőzösök jelentik, hogy azon a környéken, ahol a Titanic elsüllyedt, rendkívül sok cápával találkozott. Ugy látszik, hogy a vízbe fuladt emberek holtteste vonzza oda ezeket az állatokat.

— **Ki a gyilkos?** Pétervárról jelentik: A kievi lapok részletes jelentéseket közölnek. Bruszkovszki Vazul újságírónak leleplezéseiről, amelyek Justyinszki tanuló gyilkosainak kiderítésére vezettek. A gyilkosságot tudvalevőleg rituális gyilkosságnak hirdették és ezért több isidő embert akarnak a vádlottak padjára ültetni. Az újságíró ezt mondta:

Kiebben már régóta szervezett tolvajbanda van, amelynek élén egy postahivatalnok felesége áll. Ennek az asszonynak fiával a meggyilkolt gyermek baráti viszonyban volt és sűrűn járt a postásné házába. Mind a két fiu nagyon sokat tudott a tolvajbanda üzemeiről. Néhány nappal a gyilkosság előtt házkutatás volt a postásnéénál, aki ettől fogva folytonosan attól félt, hogy el fogják árulni. Justyinszki néhány nappal ezelőtt összeveszett barátjával s azzal fenyegetőzött, hogy a bandát föl fogja jelenteni a rendőrségnek. A tolvajbanda elhatározta, hogy Justyinszkit el fogja tenni az útból. A gyermeket a postásné lakására csalták s a hálószobába vitték, ahol tüvel tízennégy szurást tettek a fején s aztán bevették a koponyáját. Holttestét szőnyeggel betakarták s éjnek idején a pincében eltemették. Itt néhány nappal később megtalálták a holttestet.

— **Íntelem a gyermekért.** Melbourneból jelentik: A miniszterelnök a parlament elé törvényjavaslatot terjesztett, a mely szerint minden asszonynak, a ki Ausztráliában lebetegedik, minden gyermekért öt font prémiumot fizetnek az állampénztárból.

— **Értesítés.** Az Aradi Villamossági Részvénytársaság ez uton értesíti a m. t. fogyasztóközönséget, hogy a kábelhálózat mentén e hó 16-án vasárnap reggel 8 órától fél 1-ig az áramszolgáltatás a gépnázóan folyó átalakítási munkálatok miatt szünetelni fog.

— **Családi dráma Aradon.** Ursz Miklós 31 éves mázolósegédétől pár hét előtt különvált a felesége. Ursz sokat részegeskedett, keresetét elköltötte, családjával nem törődött és az asszony kiadta az útját. Ursz ekkor elköltözött az Illés-utca 40b számú házból a közös lakásról, Ursz pedig négy gyermeke közül a három kisebbet az általi gyermekmenhely gondjaira bízta és legnagyobb gyermekével együtt a Tökölly-téri piacon, mint piaci áruszó kereste a kenyerét. Ursz sehogysem tudott a helyzetbe beletörődni és elhatározta, hogy megöli a feleségét, azután pedig öngyilkos lesz. Ma kora délelőtt abbahagyta a munkát, hogy bátorságot merítsen tettehez, lerészegedett, azután elment az Illés-utca. Háromnegyed tizenkor tért haza a piacról Ursz. Alig lépett be a ház kapuján, az udvaron eléje toppant férje és kétszer rálőtt revolveréből. A lövések nem találtak és Ursz tántorgó léptekkel a lakás konyhájába ment, ahol halántékába lőtt. A revolver golyója azonban leszállott a csontokról és a bőr alatt a homlok közepéig hatolt. Ursz sérülése jelentéktelen, négy-öt nap alatt gyógyul. Kórházba szállították, ahol a kihallgatására megjelent rendőrtisztviselőnek azt vallotta, hogy azért akarta feleségét lelőni, mert az asszony nem akart kibekülni vele és a gyerekeket menhelybe adta. A rendőrség megállapította, hogy Ursz teljesen ittas állapotban követte el tettet.

— **A Kossuth-asztaltársaság tagjaihoz!** Június hó 16-án délelőtt 10 órakor a volt Láng-féle kávéház előtt (Szabadság-tér) gyülekezzünk, hogy küldöttségileg vonuljunk fel Csiky Gergely és Fábrián Gábor szobrainak leleplezéséhez! A z e l n ö k s é g.

— **Megnyílt uszoda.** A Simay gőzfürdőben a délutáni uszoda megnyílt. Idény és abonement jegyek a pénztárnál válthatók. 3997

— **Egy személyvonat balesete.** Kaposvárról jelentik: Dombóvár közelében tegnap hajnalban a budapesti személyvonatba belefutott egy tehervonat elszakadt kocsija. A személyvonat az összeütközés következtében csak ötnegyed órai késéssel folytathatta útját Kaposvár felé; a tehervonat kocsija pedig pozdorjává zuzódott.

— **Kereskedői körökből.** A Weisz és Benjamin rövidáru és kézimunka üzlethöz Benjamin Ödön barátos megegyezés folytán kilépett, egyedüli cégtulajdonos Weisz Mihály, ki e közismert jónévű üzletet tovább is a régi szolid alapon vezeti.

— **A szikratáviró reformja.** Londonból jelentik: Hivatalosan közlik, hogy a szikratáviró-kongresszuson, a melyet e hónap 4-én Samuel főpostaigazgató megnyitott, közölték, hogy Anglia, a britt gyarmatok, Olaszország és Japánország hozzájárultak ahhoz az elvhez, hogy hajóik más hajóknak drótnélküli táviratait, bármilyen rendszerűek legyenek is ezek, fölvenni tartoznak. Eddig ezt az elvet a fönt nevezett országok veszedelmet jelző sürgős táviratokon kívül nem valósították meg.

— **Boldogtalan viszontlátás.** Krakóból jelentik, hogy az oroszországi Suwalki városkában két év előtt ismeretlen tettesek elrabolták Priewki nevű nagyon gazdag asszony mindkét gyönyörű gyermekét. Az anya halottként siratta kis fiát és leánykáját már, amidőn a napokban suwalki országos vásárra kolduló gyermekpárban felismerte gyermekeit. De ez a viszontlátás borzasztó volt. A szivszaggató hangon könyörgő „apátlan” gyermekek rémesen meg voltak csontkítva. A fiúcskának kezén és lábán a csontok el voltak törve, míg a leányka egykor szép kék szemű helyén üres lyukak tátongtak. A gyermekek elrablói azokat összetörték, szeméit kiégették és azután koldulni tanították meg. Szivettépő volt a jelenet, amikor az anya gyermekei eltorzított arcát, a gyermekek pedig anyjuk hangját ismerték fel. A rendőrség a lelketlen gyermekrablókat egy professzionális kolduspár személyében letartóztatta.

— **A perlekedés betege.** Budapestről jelentik: Az a családi perpatvar, mely Domokos Gáspár gazdag magánzó házassága körül támadt, régóta foglalkoztatja a bíróságokat. Egy előkelő családból való leányt, K. Liptinay Mária-t vette feleségül Domokos s utóbb a familia minden tagjával polgári pere, bünpere támadt, a hitvese is elhagyta. Egyik bünpörében, melyet a sógora, K. Liptinay Pál i díttott ellene, elítélte a törvényszék, de aztán a királyi tábla, mielőtt ítéletet hozott volna, Domokos Gáspár elmeállapotának a megvizsgálását rendelte el. Annak idején Domokos egy estilapban nyilatkozván az ügyéről súlyosan meg támadta a Liptinay család jogi képviselőjét, Farkasházy Zsigmond dr. ügyvédet, aki a dolgait mind a bíróság elé vitte s így tisztázta a heiztetett. A közlemény miatt Farkasházy dr. sajtópört indított s miután Domokost rágalalmazásért vád alá helyezték, mára tüzték ki ellene az esküdszéki tárgyalást Mikovich dr. bíró elnöklésével. Tárgyalásra azonban nem került ezuttal sor. A vádlott védője, Dushegy Gyula dr. ugyanis arra hivatkozva, hogy Domokos elmeállapotának megfigyelése folyik, az eljárás felfüggesztését kérte, mert ha védené nem lenne képesű, akkor a hírlapi nyilatkozat miatt sem lehet kérdőre vonni. Az esküdtbíróság helyt adott a védő előterjesztésének s a mára kitűzött tárgyalást elhalasztotta.

— **A szakácsné és a bor.** Kaposvárról jelentik: Somogyvár községben Hankóczy János plébános szakácsnéje, Buzsik Károlyné öngyilkos szándékból mellbelötte magát. Súlyos sérülésével a kórházba szállították Kaposvárra. A vizsgálat megállapította, hogy a szakácsné azért követte el tettet, mert bort akart inni és az egyik cselédet e célból beküldte, a plébánoshoz. A plébános elutasította a cselédet és a szakácsnét megdorgálta, amit ez annyira szívére vett, hogy öngyilkossá akart lenni.

— **Brilliáns, gyémánt, arany, ezüst ékszerek,** ezüstneműek, órák előnyösen beszerezhetők *Igaz Sándor elsőrangú ékszerésznél* Arad, Andrassy-tér Minorita-palota. Telefon 321.

— **A rossz leány szerelme.** Budapestről jelentik: Az éjszaka Székány Kálmán tizenkilenc éves pincér a Kender-utca 25. számú ház előtt négy-szer rálőtt Hajdu Mária rendőri felügyelet alatt álló leányra. Egy golyó sem talált. A járőrök a merénylőt lefogták és átadták a rendőrnek. Székány ezelőtt másfél évvel szerelmes lett az utcai leányba, rábeszélte, hogy térjen a tisztességes útra. A leány vissza is adta az igazolványát. Együtt éltek egy ideig, de nem tudták megélni. Hajdu Mária ekkor Székány akarata ellenére újra kiállott az utcára. A pincér később belenyugodott a dologba, sőt az utóbbi időben már zsarolni is kezdte a leányt. Ezen azután összeveszték. Hajdu Mária megszakította a pincérrel a további viszonyt és Székány ezért követte el a merényletet. A rendőrség a pincért letartóztatta.

— **Gyógykenyerek.** Grahám, Schrot, Aleuronát és Simons kenyér naponta frissen kapható Glasner cs. és kir. udvari szállító fióközletében Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eiz palota.)

— **Orvosi körökből.** D. Grauer Viktor dr. egyetemes orvosudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től Deák Ferenc-utca 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a Vasszállóval szemben helyezte át. Bejárat a Weitzer J. utcából is.

— **Eredeti japánrizsfüggöny darabja 10 okrona,** kapható *Kotányinál* József főherceg-ut 3.

— **A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok.** Telefon 816.

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható *Juhász és Társa modern könyvesházában* Andrassy-tér 16. sz.

— **60 kötet könyv havi 1 kor. 40 fillért,** 180 hangjeggy havi 2 kor. 40 fillért kaphatók kölcsönzésre *Kerpel Izó* kölcsönzőintézetében, Aradon.

— **Legjobb cigaretthüvelyek** *Kerpelnél.*

CSAK EGY FAJTA Sunlight Szappan

létezik, figyeljen jól a szappanra és dobozra, mindkettőn érthetően olvasható a szó SUNLIGHT.

ÓVAKODJUNK AZ UTÁNZATOKTÓLI

Minden darab Sunlight-szappanál K. 25,000 a kezesség, feltétlen tisztaságáért.

Lever & Co., G.m.b.H., Wien III.

6601

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Lesz-e aratósztrájk?** A készülő aratósztrájkot az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hivatalos lapjának legújabb értesülései fölötté komoly színből tüntetik föl. Nyugtalanító mozgalmak hírei érkeztek a vidékről. Az aratósi sztrájkmozgalom jelenségei ma négy szórványosak, mert a szociálisták s ervezete csak most akar akcióbba lépni. S noha ma meg nem lehet megítélni, hogy milyen eredményekhez jut, már számolnia kell az aratósi sztrájk lehetőségével. Hangsúlyozza a Köztelek, hogy a gazdák az aratósi sztrájk lehetőségeit mérlegeljék, következményeire előkészüljenek. Hír szerint azokat a nagybirtokosokat igyekeznek majd sarokba szorítani, akiket a konzervatív választójog híveinek tartanak. Igen sok ilyen nagybirtokos neve van jegyzéken, sok helyen tesznek tehát kísérletet s az alkalmaktól e a lehetőségektől függ, hogy hol sikerül majd a sztrájk tüzet föllobbantani. — A szociáldemokrata párt hivatalos lapja viszont azt jelenti, hogy a sztrájk híreket az aratógéppárok egy-nőkel terjesztik azon egyszerű okból, hogy fökózzák az aratógépek kelendőségét.

Jugyen Csipkét, szalagot, sely-
met, kötött, szövött
de olcsón :: árut csakis ::

a Budapesti Csipkeáruház
fióközletében szerezhethők be
Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota)

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, június 13.

Készáru.

Amerika 1/2-el magasabb. Kínát korlátolt. vétel-
kedv nincs, 3 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912 októberi	11 23	124 11 28 11 29
Buza 1912. áprilisi	11.50—11.51	11.56—11.57
Rozs 1912. októberi	9 35	9 36 9 0 9 41
Tengeri 1912. júliusi	8 66	8 67 8 68—8 69
Tengeri 1912. májusi	7.25—7.26	7.27—7.28
Zab 1912. októberi	9 06	9 07 9 05 9 08

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Június 13. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	109.—
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	88.65
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	—	—	77.—
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	—	—	88.75
Horváth-szlavon földteherm. kötvény	—	—	92.25
Magyar nyereséjsorsjegy kölcsön	—	—	216.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	149.50
Osztrák járadék papírban	—	—	88.50
Osztrák járadék ezüstben	—	—	91.50
Osztrák járadék aranyban	—	—	114.—
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	88.60
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	20.30
Magyar hitelbank-részvény	—	—	835.25
Osztrák hitelintézeti részvény	—	—	639.—
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	—	—	730.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	19.11
Német birodalmi márka	—	—	118.02 ¹ / ₂
Londoni vista	—	—	241.40
Páris vista	—	—	95.62 ¹ / ₂
10 márkás arany	—	—	23.58

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. június 13.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	—	10 75—11 80
77	—	—	10 85—10 90
78	—	—	10 90—10 95
79	—	—	10 95—11 00

Buza (Temesvári keresk. áru):

76 kilogrammos	—	—	10 70 10 75
Rozs	—	—	9 40—5
Arpa	—	—	9 90 10—
Zab	—	—	10 20—10 30
Tengeri	—	—	9 20 9 25

Kőbányai sertéspiac.

Június 13

Június 12. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 149—150 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 158—160 fillér. Közép (páronként 240—280 klgr.) 160—165 fillérig.

Sertéslelészám: 1912. évi június hó 10. napján volt készlet 36216 drb. — 1912. június hó 11-én felhajtott 217 drb. — 1912. június 11-én elszállított 237 drb. — 1912. június 12. napjára maradt készletben 36196 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

Modern Szinpad, Központi-szálloda.

Ma, pénteken, 1912. június 14-én.

Teljesen új műsorral. Utolsó előtti előadás.

Házmeester és lakó.

Szövegét írta: Gábor Andor. Zenéje: Szirmaytól.

Szanatórium.

Írta: Nagy Endre.

Taxi.

Szövegét írta: Gábor Andor. Zenéje: Szirmaytól.

Trafik.

Szövegét írta: Gábor Andor. Zenéje: Szirmaytól.

Teljesen új magánszámok.

Fellépnek: Szász Ilona, Osabay Zsófi, Ligeti Mariska, Papp János, Boldizsár Andor, Boross Géza, Magyar Lajos és Bács Olga.

Kezdeté 9 óra után.

URÁNIA

Mozgófénykép-színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma pénteken, 1912. június 14-én

1. Komédiás család. Dráma. 2. A hülye lencsége. Kacagató. — 3. Fókavadászat. Természeti. 4. Polidor, mint hordár. Humoros. 5. Veszedelmes boszu. Társadalmi dráma 2 felvonásban. — 6. Az ellenzéki képviselők kivezetése az országgyűlésből. Ostromállapotban a képviselőház környéke. Juth Gvula és társai a kávéházba vonulnak. A szocialisták csoportosulása. A szétosztott tömeg.

Előadások kezdete délután 6 órától kezdve esti 11 óráig A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Minden előadáson katonazenekar játszik. —

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja.

Ma pénteken, 1912. június 14-én:

1. Duczi bácsi nyulfalváról! Mesés komikus kép. — 2. A brilliáns tü. Érdekfeszítő dráma. — 3. Bonifác társaságba megy. Kacagató. — 4. Harc a Prairiken. Amerikai dráma az indiánok között. 2 felvonásban.

Az előadások kezdete délután 6 órától folytatódóan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill., Műsort ingyen kapni a jegyszédőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Igen kellemes, tartós illatu

Kölni viz

Ruhák, szőrmék, butorok,
stb. megóvására
biztos hatású szerek

kaphatók

3932

**Török A.
és Társa**

„ANGYAL” drogeriájában
Arad, Andrassy-tér 20. sz.

Legújabb sportcipők,
Sandalok már megérkeztek!

Óriási választék!

Versenynélküli árak.

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1., Telefon 335.

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

Braun M.

ferfi- és fiugyermek-ruha áruhaza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3.,
(a Kosuthszoborral szemben.)

Nagy választék!!!

3902

Olcsó árak!!!

Külföldi esztétikus mértékeszerinti rendelésekre.

Kam ruvatban minden szöveg egy-
esetű behatárolásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Börzsönyi út 357. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők a kiadóhivatalba a szöveg előírásai vagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzétételre kerül. (A jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul azonnal a kiadóhivatal, és esetében, válasszéklyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szabványos szabvány szerinti számú. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kéziratban előzetes megbeszélés nélkül nem fogadható. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivételével díj nélkül megismerhető. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alattküldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert értük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Margithám

Anna ön egy csókot?? Oh igen, de csak ha Anna-papíron kér meg erre, kaphatja juhásznál! 3487

Vadvirág.

Ma, este 9 órakor kaptam előtt várom, sétálni megyünk. 4014

Női írás,

sajtók, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

OKTATÁS.

Izr. Intermatus

Chorin Áron-u. 1. jövő tanévre bennlakókat és magántanulókat már felvesz. — Prospektussal készséggel szolgál. 3888

INGATLAN.

Eladó új magánház

15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel. Cím a kiadóhivatalban. 1019

Eladó ház

emeletes, 14 évig adómentes, kedvező fizetési feltételek mellett. Cím a kiadóhivatalban. 3844

Gyümölcs

hernyók és mindenféle gyümölcspusztító rovarok ellen „Tabicotin Emulsio Vojtek“ a legjobb. Egy kísérlet mindenképp meggyőz. Vojtek és Weisz, Arad. II-5251

KIADÓ LAKÁS.

Sima-utca és Tökölly-tér

sarkán lévő béraázamban egy 4 és több 2 szobás lakás kiadó. Ertekezhetni Codilla építészeti irodájában, József főherceg-ut 19 szám. Telefon 627 szám. 2741

Az Andrássy-téren

az első emeleten takarékpénztárnak, vagy más intézetnek — esetleg divatszalonnak — alkalmas utcai lakás kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

ALKALMAZÁST KERES.

Dánómet kisasszony,

ki négy év óta van egy családnál alkalmazásban, a nyári hónapokra alkalmazást vállal, nagyobb gyermekek mellett, helyben, vagy közeli vidéken. Cím a kiadóhivatalban. 3992

ALKALMAZÁST NYER.

Könnyű házimunkára

egy 13-14 éves rendszeres leány gyermektelen családba felvétetik. Arad, Kölcsey-utca 9a.

Női divattermem

részére fizető és tanuló leányokat felveszek. Karpelesz Irén, Aulich Lajos utca 20. 3931

Egy mindenféle családleány, azonnal felvétetik. Lujza-utca 4. sz. földszint 1. ajtó.

Német, vagy francia

kisasszony egy 7 éves kisleány mellé azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 4018

2 kalapos-tanulóleány

havi 6 korona fizetéssel, felvétetik. Cím a kiadóban. 4016

Pénztárnoknö,

ki némileg a könyvelést is érti, július hó 1. belépésre kerestetik. Írásbeli ajánlatok a kiadóban megtehető címre küldendők. 3964

Tanulóleányok

heti fizetéssel felvétetnek az Aradi nyomdásznyelvtársaság könyvtárközlésében.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Kristály

szivarka-hüvely 100 darab 20 fillér; „Fregoli“ szivarkahüvely 100 darab 32 fillér. Pichler Sándor papírkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. 2551

Johan Maria Farina

valódi kölni víz aradi főraktára Róna Jenő kefe-, pipere-, illatszer- és bőrdíszműáru üzletében, eredeti gyári áron lesz árusítva. 3291

Egy használt,

de jókarban levő zongora vagy pianó megvételre kerestetik. — Waigand János kereskedő, Német-pereg. 3987

Használt butorok eladók.

Megtekinthetők „Aradi mérnök- és építész egyesület“ helyiségében délután 4-8-ig. Központi szálloda, I. em., 6. ajtó. 3994

Likőraromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

Nyaratóknak 4181

előnyös kölcsönkönyvtári bérlet, tetszés szerinti kicseréléssel. Minden új mű raktáron. Magyar és német szépirodalmi művek és folyóiratok minden elfogadható árban kaphatók. Divatlapok legnagyobb készlete. Krausz Paulin, színházépület.

ÜZLETEK.

Egy jól bevezetett

vállalat, betegség miatt, sürgősen átadó. Bővebbet Gyorsfutár irodában. Ugyanott egy ügyes megbízható fiú felvétetik. 4015

Egy szatóczi üzlethelyiség

kiadó, esetleg a berendezés eladó. Trombita-utca 19. 3976

Szép üzlethelyiség,

szemben a főpostával, 2 kor. napi házbér, azonnal kiadó. Ertekezhetni Fischer Mór üveg-, porcellán-üzletében, Andrássy-tér. Telefon 568 sz. 4011

Bettelheim utóda

elsőrendű fehérnemű-tisztító intézet, családi körülmények miatt, azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3998

KÜLÖNFÉLE.

Elvezett

a korzón 7 1/2, 8 óra között gyöngymunkából készült pénztárca. Becsületesség megtaláló e lap kiadóhivatalába juttassa, hol illő jutalomban részesül. 4017

Ügyes kártyos 1211

ajánkozik e szakmába bármely kártyos munkák pontos és kitűnő elvégzésére, egy saját műhelyben, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemlés nélkül. Stáhl M., Tökölly-tér 7. sz.

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi férges porától. II-5251

Diamant Jenő

Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben) épület- és díszmű bádogos munkákat legjutányosabban készít egy helyben, mint vidéken. 3951

Férges baromfi ólak

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi-férgespusztító szeretől. Sikeres garancia II-5251

2111

Zálogház-

ból arany, ezüst és ékszerek
Farkas Streicher J. cégnél
Arad, Tökölly-tér 1. sz. 3821

Taxameteres

Bér-autók
Telefonszám
816

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Házlebontás miatt üzletemet
Deák Ferenc-utca 7. sz.
alá helyezem.

A raktáron levő villamos
csillár és lámpákat leszállított árban adom el.

Diamant Ferenc
villamos szerelő. 3161

!!GAZDAKÖZÖNSÉG SZIVES FIGYELMÉBE!!

Zsákok és géptakaró ponyvák jó minőségben olcsón beszerezhetők
Minta és árajánlat bérmentve.

BRAUN MIKSA cégnél
Aradon, Boros Beni-tér 2. sz.
Telefon 594. sz. 3709

340—1912. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbíróságnak 1912. évi Sp. 3871. számú végzése következtében dr. Goldziher Márton ügyvéd által képviselt Bachruch Bernát javára, 1000 K. s jár. erejéig 1912. évi április hó 29-én fogantatott biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1161 korona 70 fillérre becsült következő ingóságok, n. m.: különféle arany és ezüst ékszerek, órák, láncok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíróság 1912. évi V. Sp. 3871. számú végzése folytán 1000 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 150 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig, Kisjenőn leendő megtartására 1912. évi június hó 28 ik napjának délelőtti 1/2 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megígyezéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Kisjenőn, 1912. évi június hó 10. napján.

Balassa,
kir. bír. végrehajtó.

3895

**Halászlé
a városligeti vendéglőben.**

Tisztelettel értesitem a nagy-érdemű közönséget, hogy ma **folyó hó 14-én és minden következő péntek este valódi szegedi halászlé és turócsusza kapható.** Kitűnő badacsonyi siller 1-20 fill. Badacsonyi szemle . . 1 60 fill.

**Elsőrendű
czigányzenekar hangversenyez.**

Kiváló tisztelettel:

Németh Ignác

3893 városligeti vendéglő.

12088—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Az Aradvárosában utóbb ismételt előfordult tüntetések alkalmából, melyeken mások vagyona is megrongálva lett, közhírré teszem, hogy mindennemű tüntető csoportosulást, tömeges felvonulást és minden oly cselekményt mely a közbiztonságot, a közrendet és közcsendet zavarja betiltok.

Figyelmeztetem a lakosságot, hogy minden csoportosulást a közrend fentartása érdekében a legnagyobb eréllyel, ha szükséges katonai erővel fel fogok oszlatni és a rendzavarók ellen a büntető eljárást folyamatba fogom tenni.

A legkomolyabban felhívom különösen a szülőket, gyámokat, iparosokat és kereskedőket, hogy gyermekeiket, tanonczaikat mindennemű tüntetésektől rendzavartól annyival is inkább távol tartsák, mert a rendzavarók, tüntetők el fognak fogatni és mind azok, akik a felügyeletükre bízott gyermekek, tanoncok felett a felügyelet gyakorlását elmulasztották, az 1879. évi XL. t. c. 64. §-a alapján büntetetté fognak.

Arad, 1912. évi június hó 12-én.

Grein,
h. főkapitány.

Izr. Fiuinternátus

ARAD, Chorin Áron-utca 1. szám.
Városi és megyei telefon 903.

Értesíti a m. tisztelt szülőket, hogy a jövő tanévre csakis az elemi és a középiskola 4 alsó osztályára vesz fel tanulókat. A felvétel előjegyzés szerint már csakis korlátozott számban eszközölhető. Az intézetben, mely a legmodernebbül ujonnan lett berendezve, a tanulók állandó felügyelet alatt vannak, ahol zongora és hegedű gyakorlatban is részesülnek, mely célra külön helyiség szolgál. Ugy szintén mag. tanulók, különböző, összevont és javító-vizsgákra felelősséggel előkészítetnek. Prospektussal az intézet készséggel szolgál.

3897

12359—1912.

Hirdetmény.

Az érdekelteknek tudomására adjuk, hogy a közös hadseregnek a földmivelő és mezei munkásoktól tartozó tényleges állomány legénysége az aratás és egyéb fontos mezei munkák idejére, három hétre lendő szabadságoltatását személyesen, kihallgatáson (rapporton) kérheti, mely kérelmezés teljesen díjtalan.

Arad, 1912. május 30.

A városi tanács.

Butorkiárusítás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy előrehaladott korom miatt a bútorkészítéssel felhagytam és hogy készletben levő gyönyörű butoraimat **a beszerzési áron alul is**

végkiárusítom.

Kérve kérem a n. é. közönséget, hogy butorszükségletét nálam beszerezni sziveskedjen.

Varga József

Arad, Kápolna-utca 6/b. szám.

4010

BATISTRUHÁK,

DIVATBLUZOK,

VÁSZONALJAK,

PONGYOLÁK,

LÜSTER ÉS SELYEMKÖPENYEGEK,

LEÁNY GYERMEK RUHÁK

RENDKIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN

SZABOTT ÁRAK.

TELEFON 238. SZÁM.

RADÓ GYULA

UJ DIVATÁRUHÁZA ARAD.